

POLSKA GRUPA ODLEWNICZA SA

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK 2011**

Katowice, 30 marca 2012

SPIS TREŚCI

WYBRANE DANE FINANSOWE.....	4
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	8
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO SPORZĄDZONEGO NA DZIEŃ	
31 GRUDNIA 2011.....	9
1. INFORMACJE OGÓLNE	9
2. OPIS STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI	11
1. Oświadczenie o zgodności	11
2. Podstawa sporządzenia.....	11
3. Zmiany zasad rachunkowości	14
4. Podstawy konsolidacji.....	14
5. Waluty obce	14
6. Leasing	15
7. Świadczenia pracownicze	15
8. Ujmowanie przychodów	16
9. Ujmowanie kosztów	17
10. Pozostałe przychody i koszty operacyjne	17
11. Przychody i koszty finansowe	17
12. Koszty finansowania zewnętrznego	17
13. Podatki	17
14. Nieruchomości inwestycyjne.....	18
15. Rzeczowe aktywa trwałe.....	19
16. Wartości niematerialne	19
17. Utrata wartości	20
18. Zapasy	20
19. Odpisy aktualizujące wartość zapasów	21
20. Instrumenty finansowe	21
21. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.	21
22. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	22
23. Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów	22
24. Kapitały własne	22
25. Rezerwy.....	22
26. Kredyty bankowe.....	23
27. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	23
28. Instrumenty pochodne.....	23
29. Zysk przypadający na jedną akcję.....	23
30. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności.....	24
31. Prezentacja sprawozdania z przepływów pieniężnych.	24
32. Ważne oszacowania i osądy	24
33. Informacje ujawniane na temat podmiotów powiązanych.....	24

3.	PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	26
4.	SEGMENTY OPERACYJNE	26
5.	KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	27
6.	KOSZTY ZATRUDNIENIA	27
7.	POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE	28
8.	PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE	29
9.	DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA	29
10.	PODATEK DOCHODOWY	30
11.	ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ	31
12.	DYWIDENDY	32
13.	WARTOŚCI NIEMATERIALNE	32
14.	RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	33
15.	NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	36
16.	JEDNOSTKI ZALEŻNE	37
17.	NALEŻNOŚCI DŁUGOTERMIONOWE	37
18.	ZAPASY	37
19.	NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE	38
20.	POZOSTAŁE KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE	39
21.	ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	39
22.	KRÓTKOTERMINOWE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	39
23.	KREDYTY I POŻYCZKI	40
24.	PODATEK ODROZCZONY	41
25.	ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE	42
26.	ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE	42
27.	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO	43
28.	REZERWY	44
29.	KAPITAŁ PODSTAWOWY	45
30.	KAPITAŁ ZAPASOWY	46
31.	ZYSKI ZATRZYMANE	46
32.	INSTRUMENTY FINANSOWE	47
33.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KAPITAŁOWYM	49
34.	CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM	49
35.	TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	53
36.	NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO RACHUNKU PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	55
37.	PROGRAMY ŚWIADCZEŃ EMERYTALNYCH	56
38.	WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW ZARZĄDU I ORGANÓW NADZORU	56
39.	NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	56
40.	INFORMACJE O UMOWACH ZAWARTYCH Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	56
41.	ZDARZENIA PO DACIE BILANSU	57

WYBRANE DANE FINANSOWE

	Rok 2011	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2010
	PLN	PLN	EUR	EUR
Przychody netto ze sprzedaży	255 366	172 344	61 681	43 039
Zysk netto	20 067	4 827	4 847	1 205
Zysk z działalności operacyjnej	30 032	7 552	7 254	1 886
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	23 707	4 953	5 726	1 237
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	1 821	-6 022	440	-1 504
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-19 533	-3 055	-4 718	-763
Przepływy pieniężne netto razem	5 995	-4 124	1 448	-1 030
Aktywa razem	236 491	226 829	53 544	57 276
Zobowiązania długoterminowe	30 007	56 727	6 794	14 324
Zobowiązania krótkoterminowe	61 959	49 180	14 028	12 418
Kapitał własny	144 525	120 922	32 722	30 534
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	144 525	120 922	32 722	30 534
Kapitał zakładowy	96 300	41 760	21 803	10 545
Liczba akcji na koniec okresu w szt.	96 300 000	41 760 000	96 300 000	41 760 000
Średnio ważona liczba akcji w roku 2011 w szt.	81 208 110	41 760 000	81 208 110	41 760 000
Zysk netto na jedną akcję zwykłą w zł	0,25	0,12	0,06	0,03
Rozwodniony zysk netto na jedną akcję zwykłą w zł	0,25	0,12	0,06	0,03
Wartość księgowa na jedną akcję w zł	1,50	2,90	0,34	0,73
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję w zł	1,50	2,90	0,34	0,73

Do wyliczenia wybranych danych finansowych w EUR zastosowano następujące kursy:

- pozycje dotyczące rachunku zysków i strat oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych za rok 2011 (odpowiednio za rok 2010) przeliczono wg kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłaszanych przez NBP obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca.
Kurs ten za rok 2011 wyniósł 1 euro = 4,1401 zł i odpowiednio za rok 2010 wyniósł 1 euro = 4,0044 zł.
- pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej przeliczono wg średniego kursu ogłoszonego przez NBP, obowiązującego na dzień bilansowy.
Kurs ten wyniósł na 31 grudnia 2011 roku 1 euro = 4,4168, a na 31 grudnia 2010 roku 1 euro = 3,9603.

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	NOTA	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011	Za okres 01.01.2010 - 31.12.2010
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	3	255 366	172 344
Koszt własny sprzedaży	5	(198 968)	(146 859)
Zysk brutto na sprzedaży		56 398	25 485
Koszty sprzedaży		(2 357)	(1 980)
Koszty zarządu		(20 954)	(19 903)
Pozostałe przychody operacyjne	7	3 077	12 737
Pozostałe koszty operacyjne	7	(6 132)	(8 787)
Zysk z działalności operacyjnej		30 032	7 552
Przychody finansowe	8	2 835	3 467
Koszty finansowe	8	(8 069)	(3 944)
Koszty związane z przejęciem			(61)
Zysk przed opodatkowaniem		24 798	7 014
Podatek dochodowy	10	(5 249)	(1 890)
Zysk netto z działalności kontynuowanej		19 549	5 124
Działalność zaniechana			
Zysk (strata) z działalności zaniechanej	9	518	(297)
Zysk netto		20 067	4 827
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	11	81 208 110	41 760 000
Zysk na jedną akcję zwykłą w złotych		0,25	0,12
Zysk z działalności kontynuowanej na jedną akcję zwykłą w złotych		0,24	0,12
Zysk (strata) z działalności zaniechanej na jedną akcję zwykłą w złotych		0,01	(0,01)
Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą w złotych		0,25	0,12
Rozwodniony zysk z działalności kontynuowanej na jedną akcję zwykłą w złotych		0,24	0,12
Rozwodniony zysk (strata) z działalności zaniechanej na jedną akcję zwykłą w złotych		0,01	(0,01)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Sprawozdanie z całkowitych dochodów	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011	Za okres 01.01.2010 - 31.12.2010
Zysk (strata) netto	20 067	4 827
Inne całkowite dochody (przeszacowanie aktywów do wartości godziwej)	3 972	
Całkowite dochody ogółem	24 039	4 827
Przypadające akcjonariuszom podmiotu dominującego	24 039	4 827

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane	Razem kapitały przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej	Kapitał własny przypadający udziałom niesprawującym kontrolę	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2011r.	41 760	29 323	49 839	120 922		120 922
Zysk (strata) netto			20 067	20 067		20 067
Inne całkowite dochody (przeszacowanie aktywów do wartości godziwej)			3 972	3 972		3 972
Razem całkowite dochody			24 039	24 039	0	24 039
Podwyższenie kapitału zakładowego	54 540			54 540		54 540
Dywidenda		(15 403)	(51 289)	(66 692)		(66 692)
Wydanie akcji powyżej wartości nominalnej		11 716		11 716		11 716
Stan na 31 grudnia 2011 r.	96 300	25 636	22 589	144 525	0	144 525

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane	Razem kapitały przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej	Kapitał własny przypadający udziałom niesprawującym kontrolę	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2010 r.	41 760	14 606	46 861	103 227	20 235	123 462
Zysk netto			4 827	4 827		4 827
Razem całkowite dochody			4 827	4 827		4 827
Nabycie akcji spółki zależnej			12 868	12 868	(20 235)	(7 367)
Przeniesienie zysku na kap. zapasowy		14 717	(14 717)	0		0
Stan na 31 grudnia 2010 r.	41 760	29 323	49 839	120 922	0	120 922

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

A k t y w a	NOTA	Stan na 31.12.2011	Stan na 31.12.2010
Aktywa trwałe		151 546	148 668
Wartości niematerialne	13	1 712	2 290
Rzeczowe aktywa trwałe	14	138 023	142 489
Nieruchomości inwestycyjne	15	7 769	
Należności długoterminowe	17		500
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	24	4 033	3 336
Pozostałe aktywa długoterminowe		9	53
Aktywa obrotowe		84 945	78 161
Zapasy	18	33 581	24 349
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	19	36 956	24 455
Należności z tytułu podatków		3 585	5 124
Pozostałe aktywa finansowe	20		19 304
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	21	10 471	4 476
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	22	352	453
A k t y w a r a z e m		236 491	226 829
P a s y w a	NOTA	Stan na 31.12.2011	Stan na 31.12.2010
Kapitał własny		144 525	120 922
Kapitał zakładowy	29	96 300	41 760
Kapitał zapasowy	30	25 636	29 323
Zyski zatrzymane	31	22 589	49 839
Zobowiązania długoterminowe		30 007	56 727
Kredyty i pożyczki	22		26 443
Pozostałe zobowiązania finansowe	25	19	541
Rezerwa na odroczonego podatku dochodowego	24	24 939	25 080
Rezerwy na świadczenia pracownicze	28	5 049	4 663
Zobowiązania krótkoterminowe		61 959	49 180
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	26	20 684	23 155
Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	22	26 520	16 160
Pozostałe zobowiązania finansowe	26	5 538	551
Zobowiązania z tytułu podatków		3 566	3 293
Rezerwy na świadczenia pracownicze	28	1 658	1 458
Pozostałe rezerwy	28	3 993	4 563
P a s y w a r a z e m		236 491	226 829
Wartość księgowa		144 525	120 922
Liczba akcji		96 300 000	41 760 000
Wartość księgowa na jedną akcję w złotych		1,50	2,90

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	NOTA	Za okres	Za okres
		01.01.2011 - 31.12.2011	01.01.2010 - 31.12.2010
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej		24 798	7 013
Zysk (strata) przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej		639	(358)
Korekty razem		(1 730)	(1 702)
Amortyzacja dotycząca działalności kontynuowanej		8 847	8 490
Amortyzacja dotycząca działalności zaniechanej			464
Odsetki i udziały w zyskach		1 455	1 872
Zysk (strata) z tytułu działalności inwestycyjnej		4 754	(3 319)
Zmiana stanu zapasów		(9 231)	(3 772)
Zmiana stanu należności	36	(11 003)	(10 266)
Zmiana stanu zobowiązań	36	10 049	11 626
Zmiana stanu rezerw na świadczenia pracownicze i pozostałych rezerw		16	(3 324)
Podatek dochodowy zapłacony dotyczący działalności kontynuowanej		(6 639)	(4 338)
Podatek dochodowy zapłacony dotyczący działalności zaniechanej		(121)	
Zmiana stanu pozostałych aktywów		143	(73)
Inne korekty		0	938
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		23 707	4 953
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Wpływy z tytułu zbycia rzeczowych aktywów trwałych		730	
Wpływy z tytułu zbycia aktywów finansowych		6 342	2 240
Wpływy z tytułu spłat pożyczek przez podmioty powiązane		8 000	
Odsetki otrzymane		1 213	355
Inne wpływy z aktywów finansowych		515	
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(6 979)	(1 877)
Nabycie aktywów finansowych			(6 740)
Udzielone pożyczki		(8 000)	
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		1 821	(6 022)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej			
Wpływy netto z emisji akcji		66 256	
Dywidendy wypłacone na rzecz właścicieli		(66 692)	
Splaty kredytów		(16 160)	
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		(541)	(628)
Odsetki zapłacone		(2 396)	(2 427)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		(19 533)	(3 055)
Przepływy pieniężne netto, razem		5 995	(4 124)
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych		5 995	(4 124)
Środki pieniężne na początek okresu		4 476	8 600
Środki pieniężne na koniec okresu		10 471	4 476

Sprawozdanie finansowe zostało zaakceptowane i podpisane przez Zarząd Spółki dnia 30 marca 2012 roku

Prezes Zarządu - Mirosław Bendzera

.....

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO SPORZĄDZONEGO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2011**1. INFORMACJE OGÓLNE**

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie jednostkowe spółki Polska Grupa Odlewnicza SA oraz spółek zależnych.

I. Okres objęty skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym: 01.01.2011 - 31.12.2011, okres porównywalny 01.01.2010 - 31.12.2010.

II. Skład organów jednostki dominującej według stanu na dzień 31.12. 2011 r.:**Zarząd:**

Mirosław Bendzera – Prezes Zarządu

Rada Nadzorcza:

Tomasz Domogała – Przewodniczący

Jacek Domogała – Wiceprzewodniczący

Czesław Kisiel

Beata Zawiszowska

Magdalena Jackowicz-Korczyńska

2. Zmiany w składzie Zarządu jednostki dominującej.

W dniu 8 marca 2011 roku zakończyła się kadencja Renaty Mokryńskiej na stanowisku Prezesa Zarządu. W dniu 8 marca 2011 r. Rada Nadzorcza powołała na stanowisko Prezesa Zarządu Mirosława Bendzerę. Uchwała weszła w życie z dniem 9 marca 2011 r.

3. Zmiany w Radzie Nadzorczej jednostki dominującej.

W dniu 13 kwietnia 2011 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie odwołało ze składu Rady Nadzorczej Waldemara Łaskiego oraz powołało Tomasza Domogałę, Czesława Kisiel oraz Magdalenę Jackowicz-Korczyńską.

V. Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Polska Grupa Odlewnicza S.A. zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej przez poszczególne spółki tworzące grupę kapitałową oraz całą grupę w dającej się przewidzieć przyszłości. Nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuacji działalności.

VI. Skonsolidowane sprawozdanie sporządzono w polskich złotych (PLN). Polski złoty jest walutą funkcjonalną i sprawozdawczą Grupy Kapitałowej. Dane w sprawozdaniu wykazane zostały w tysiącach złotych, chyba że w konkretnych sytuacjach zostały podane z większą dokładnością.

VII. Na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego w ramach struktur organizacyjnych Spółek wchodzących w skład Grupy nie funkcjonowały Oddziały samodzielnie sporządzające bilans.

VIII. Organem zatwierdzającym roczne skonsolidowane sprawozdanie Grupy zgodnie ze statutem Jednostki Dominującej jest Walne Zgromadzenie.

IX. Zarząd podpisuje i składa roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Polska Grupa Odlewnicza S.A. razem z opinią i raportem biegłego rewidenta do Rady Nadzorczej celem oceny.

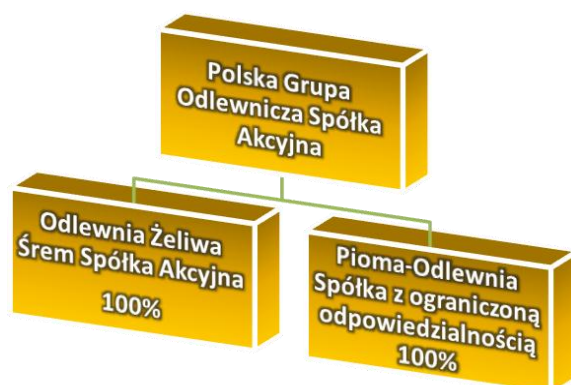
X. Dniem zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji jest 30.03.2012 r. Jest to dzień zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania przez kierownictwo jednostki dominującej w celu przedłożenia członkom Rady Nadzorczej.

XI. Rada Nadzorcza dokonuje oceny rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy i sporządza opisowe sprawozdanie z oceny Walnemu Zgromadzeniu.

Opis organizacji Grupy Kapitałowej POLSKA GRUPA ODLEWNICZA SA

Grupa Kapitałowa Polska Grupa Odlewnicza SA działa w branży odlewniczej.

Struktura Grupy Kapitałowej według stanu na dzień 31.12.2011r. przedstawia się następująco:

Jednostka dominująca:

Polska Grupa Odlewnicza SA

Siedziba Spółki mieści się w Katowicach przy ul. Armii Krajowej 41

Regon 590722383 NIP: 771-23-74-309

Jednostki zależne :

1. Odlewnia Żeliwa "ŚREM" S.A.

Siedziba Spółki mieści się w Śremie przy ul. Staszica 1

Regon 630262070 NIP: 785-00-10-299

Spółka objęta konsolidacją pełną.

2. PIOMA-ODLEWNIA Spółka z o.o.

Siedziba Spółki mieści się w Piotrkowie Trybunalskim przy ul. Dmowskiego 38

Regon 100398488 NIP: 771-27-66-908

Spółka objęta konsolidacją pełną.

Przedmiot działalności jednostek wchodzących w skład Grupy:

Polska Grupa Odlewnicza SA

Przedmiotem działalności jednostki zgodnie ze statutem jest między innymi: odlewnictwo żeliwa, odlewnictwo staliwa, odlewnictwo metali lekkich, miedzi i stopów miedzi, obróbka metali. Spółka w roku 2011 nie prowadziła działalności w zakresie odlewnictwa, świadczyła usługi doradcze oraz administracyjno – biurowe.

Odlewnia Żeliwa "ŚREM" S.A.

Przedmiot działalności: produkcja odlewów z żeliwa szarego, niskostopowego i sferoidalnego

Pioma Odlewnia Spółka z o.o.

Przedmiot działalności: odlewnictwo żeliwa, odlewnictwo staliwa, odlewnictwo metali lekkich, miedzi i stopów miedzi, obróbka metali.

2. OPIS STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI

1. Oświadczenie o zgodności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe PGO SA za okres sprawozdawczy zakończony 31 grudnia 2011 r. sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej ogłoszonymi w formie rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady.

2. Podstawa sporządzenia

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego, za wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnych oraz instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej, według tych samych zasad dla okresu bieżącego i porównywalnego tj. 31.12.2010 roku.

Zarząd Spółki wykorzystał swoją najlepszą wiedzę, co do wyboru standardów i interpretacji, jak również metod i zasad wyceny poszczególnych pozycji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego wraz z danymi porównywalnymi na dzień 31.12.2010 roku.

Sporządzając niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupa zobowiązana była do zastosowania po raz pierwszy następujących regulacji:

Standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w roku 2011

Następujące zmiany do istniejących standardów opublikowanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz zatwierdzone przez UE weszły w życie w roku 2011 i obowiązywały po raz pierwszy dla sprawozdań finansowych sporządzonych za rok zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku:

- **Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy”** – Ograniczone zwolnienie dla jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy w zakresie ujawnień danych porównawczych wymaganych przez MSSF 7; opublikowane przez RMSR w dniu 28 stycznia 2010 roku, zatwierdzone w UE w dniu 30 czerwca 2010 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych począwszy od 1 lipca 2010 roku lub po tej dacie); zmiany te zwalniają jednostki stosujące MSSF po raz pierwszy z dodatkowych ujawnień danych porównawczych określonych przez zmiany do MSSF 7 „Podniesienie jakości ujawnianych informacji dotyczących instrumentów finansowych” wydane w marcu 2009 roku,
- **Zmiany do MSR 24 „Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych”** – Uproszczenie wymogów dotyczących ujawnień przez jednostki powiązane z państwem oraz doprecyzowanie definicji jednostek powiązanych – opublikowane przez RMSR w dniu 4 listopada 2009 roku, zatwierdzone w UE w dniu 19 lipca 2010 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych począwszy od 1 stycznia 2011 roku lub po tej dacie); zmiany wprowadzają częściowe zwolnienia dla jednostek powiązanych z państwem; dotychczasowo, jeżeli jednostka jest kontrolowana lub pozostająca pod znaczącym wpływem przez państwo, jednostka ta była obowiązana ujawnić wszelkie transakcje z innymi jednostkami kontrolowanymi lub pozostającymi pod znaczącym wpływem przez to samo państwo; zmodyfikowany standard w dalszym ciągu wymaga ujawnienia informacji, które są istotne dla użytkowników sprawozdań finansowych, ale eliminuje wymóg ujawniania informacji, jeżeli koszty uzyskania takich informacji przewyższają korzyści, jakie mogą uzyskać użytkownicy sprawozdań finansowych; RMSR również dokonała doprecyzowania definicji i usunęła nieścisłości,
- **MSSF (2010) „Zmiany Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej”** - opublikowane przez RMSR w dniu 6 maja 2010, zatwierdzone w UE w dniu 18 lutego 2011 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych począwszy od 1 lipca 2010 roku lub 1 stycznia 2011 roku). Dokonano zmian do różnych standardów i interpretacji w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do Standardów (MSSF 1, MSSF 3, MSSF 7, MSR 1, MSR 27, MSR 34 oraz KIMSF 13) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa. Wprowadzone zmiany doprecyzowały wymagane ujęcie księgowe w sytuacjach, w których poprzednio dopuszczana była dowolność interpretacji. Najważniejsze z nich to nowe lub zmienione wymogi dotyczące: (i) zmian zasad rachunkowości w roku przyjęcia MSSF, (ii) podstawy przeszacowania jako koszt zakładany, (iii) stosowanie kosztu zakładanego w działalności objętej regulacją stawek, (iv) wymogów przejściowych dotyczących warunkowego przychodu z tytułu połączenia jednostek gospodarczych dokonanych przed datą wejścia w życie znowelizowanego MSSF 3, (v) wyceny niekontrolujących udziałów, (vi) nieodnowionych lub dobrowolnie odnowionych nagród – płatności w formie akcji, (vii) doprecyzowania ujawnień wymaganych przez MSSF 7, (viii) doprecyzowania zestawienia zmian w kapitale własnym, (ix) wymogów przejściowych w odniesieniu do poprawek wynikających z nowelizacji MSR 27, (x) istotnych zdarzeń i transakcji omówionych w MSR 34, (xi) określenia wartości godziwej punktów lojalnościowych,
- **Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja”** – Klasyfikacja emisji praw poboru – opublikowane przez RMSR w dniu 8 października 2009 roku, zatwierdzone w UE w dniu 23 grudnia 2009 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2010 roku lub po tej dacie); zmiany dotyczą sposobu klasyfikacji emisji praw poboru (praw, opcji, warrantów), które są wyrażone w walucie innej niż waluta funkcjonalna emitenta; poprzedni standard wymagał ujmowania takich

praw poboru jako zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych; zmiany wymagają, aby takie prawa poboru, po spełnieniu określonych warunków, były klasyfikowane jako kapitał własny niezależnie od waluty, w której wyrażone jest rozliczenie tych praw,

- **Zmiany do KIMSF 14 „MSR 19 – Limit wyceny aktywów z tytułu określonych świadczeń, minimalne wymogi finansowania oraz ich wzajemne zależności”** - Przedpłaty związane z minimalnymi wymogami finansowania – opublikowane przez RMSR w dniu 26 listopada 2009 roku, zatwierdzone w UE w dniu 19 lipca 2010 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 roku lub po tej dacie); poprzednia wersja interpretacji w pewnych okolicznościach nie dopuszczała ujmowania przez jednostki wymogów minimalnego finansowania jako składnika aktywów; dokonane poprawki usuwają ten problem,
- **Interpretacja KIMSF 19 „Rozliczenie zobowiązań instrumentami kapitałowymi”** – opublikowana przez RMSR w dniu 29 stycznia 2009 roku, zatwierdzona w UE w dniu 23 lipca 2010 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku lub po tej dacie); interpretacja ta doprecyzowuje wymogi określone przez Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) w odniesieniu do sytuacji, kiedy jednostka renegotjuje warunki zobowiązań finansowych z kredytodawcą oraz kredytodawca zgadza się przyjąć instrumenty kapitałowe w celu rozliczenia zobowiązań finansowych w całości lub częściowo.

Wymienione wyżej standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miały istotnego wpływu na dotychczas stosowaną politykę rachunkowości jednostki.

Standardy i interpretacje, jakie zostały już opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe Spółka nie zastosowała następujących zmian standardów, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie:

- **Zmiany do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”** transfery aktywów finansowych - opublikowane przez RMSR w dniu 7 października 2010 roku, zatwierdzone w UE w dniu 22 listopada 2011 roku (obowiązujące dla okresów rocznych począwszy od 1 lipca 2011 roku lub po tej dacie). Celem zmian jest polepszenie jakości informacji o przekazanych aktywach finansowych, które w dalszym ciągu, przynajmniej w części, są rozpoznawane przez jednostkę, ponieważ nie podlegały wyksięgowaniu; oraz o aktywach finansowych nieprezentowanych przez jednostkę, gdyż spełniły warunki wyksięgowania, ale w dalszym ciągu są przez jednostkę wykorzystywane.

Jednostka postanowiła nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych zmian do standardów. Według szacunków jednostki w/w zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez jednostkę na dzień bilansowy.

Standardy i interpretacje przyjęte przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone przez UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, zmian do standardów i interpretacji, które według stanu na dzień 31 stycznia 2012 r. nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

- **Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy”** – Ciężka hiperinflacja i usunięcie sztywnych terminów dla stosujących MSSF po raz pierwszy - opublikowane przez RMSR w dniu 20 grudnia 2010 roku (obowiązujące dla okresów rocznych począwszy od 1 lipca 2011 roku lub po tej dacie). Pierwsza zmiana dotyczy zastąpienia sztywnych terminów wskazanych w standardzie „1 stycznia 2004” sformulowaniem „dzień przejścia na MSSF”. W efekcie jednostki stosujące MSSF po raz pierwszy nie będą musiały przekształcać operacji wyksięgowania przeprowadzonych przed datą przejścia na MSSF. Druga zmiana wprowadza wyłączenie dotyczące powrotu do sporządzania sprawozdań finansowych zgodnie z MSSF po okresie niezdolności do przestrzegania MSSF ze względu na ciężką hiperinflację waluty funkcjonalnej.
- **Zmiany do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”** – kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych opublikowane przez RMSR w dniu 16 grudnia 2011 roku (obowiązujące dla okresów rocznych począwszy od 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie). Zmiany wymagają ujawnienia informacji o wszystkich ujętych instrumentach finansowych, które zostały skompensowane zgodnie z paragrafem 42 MSR 32. Zmiany wymagają również ujawnienia informacji o ujętych instrumentach finansowych, które dają prawo do przeprowadzania kompensat zgodnie z właściwą umową lub podobnymi umowami, nawet jeśli nie zostały one skompensowane zgodnie z MSR 32.
- **MSSF 9 „Instrumenty finansowe”** – opublikowany przez RMSR w dniu 12 listopada 2009 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie); dnia 28 października 2010 roku RMSR wydała znowelizowany MSSF 9 wprowadzający nowe wymogi dotyczące rozliczania zobowiązań finansowych i przenoszący wymogi dotyczące wyksięgowywania aktywów i zobowiązań finansowych z MSR 39. Standard ustala pojedyncze podejście w celu określenia czy aktywa finansowe wyceniane są wg kosztu zamortyzowanego czy według wartości godziwej, zastępując liczne zasady określone w MSR 39. Podejście MSSF 9 oparte jest na ocenie, w jaki sposób jednostka zarządza jej instrumentami finansowymi (tj. oparte na ocenie modelu biznesowego) oraz ocenie charakterystyki umownych przepływów pieniężnych związanych z aktywami finansowymi. Nowy standard wymaga również zastosowania pojedynczej metody oceny utraty wartości, zastępując liczne metody oceny utraty wartości określone przez MSR 39. Nowe wymogi dotyczące rozliczania zobowiązań finansowych dotyczą problemu zmien-

ności wyniku finansowego wynikającego z decyzji emitenta o wycenie własnego zadłużenia w wartości godziwej. RMSR zdecydowała o utrzymaniu obecnej wyceny po koszcie zamortyzowanym w odniesieniu do większości zobowiązań, dokonując zmiany jedynie w regulacjach dotyczących własnego ryzyka kredytowego. W ramach nowych wymogów jednostka, która zdecyduje się wycenić zobowiązania w wartości godziwej, prezentuje zmianę wartości godziwej wynikającą ze zmian własnego ryzyka kredytowego w innych całkowitych dochodach, nie w rachunku zysków i strat,

- **Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe” oraz MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”** – obowiązująca data wejścia w życie i przepisy przejściowe opublikowane przez RMSR w dniu 16 grudnia 2011 roku. Zmiana odracza w czasie obowiązkowy dzień wejścia w życie z 1 stycznia 2013 r. na 1 stycznia 2015 r. Zmiany również zwalniają z obowiązku przekształcania danych porównawczych w sprawozdaniach finansowych w związku z zastosowaniem MSSF 9. Zwolnienie te było pierwotnie dostępne tylko dla jednostek, które zdecydowały się na zastosowanie MSSF 9 przed rokiem 2012. Zamiast tego wymagane są dodatkowe ujawnienia na temat skutków przejścia na nowe standardy, sporządzone w taki sposób, aby pomóc inwestorom zrozumieć wpływ początkowego zastosowania MSSF 9 na klasyfikację i wycenę instrumentów finansowych,
- **MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”** został opublikowany przez RMSR w dniu 12 maja 2011 roku (obowiązujący dla okresów rocznych począwszy od 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie). MSSF 10 zastępuje wytyczne dotyczące konsolidacji zawarte w MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe” i SKI-12 „Konsolidacja - jednostki specjalnego przeznaczenia” poprzez wprowadzenie jednolitego modelu konsolidacji dla wszystkich jednostek na podstawie kontroli, niezależnie od charakteru inwestycji (tj. tego, czy jednostka jest kontrolowana poprzez prawa głosu inwestorów czy poprzez inne ustalenia umowne powszechnie stosowane w jednostkach specjalnego przeznaczenia). Zgodnie z MSSF 10, kontrola opiera się na tym, czy inwestor posiada 1) zdolność kontroli nad inwestycją, 2) ekspozycję lub prawo do zmiennych zysków powstałych z jej zaangażowania w inwestycję oraz 3) możliwość korzystania z jego kontroli nad inwestycją w celu wpłynięcia na wysokość zwrotu z inwestycji.
- **MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”** został opublikowany przez RMSR w dniu 12 maja 2011 roku (obowiązujący dla okresów rocznych począwszy od 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie). MSSF 11 wprowadza nowe regulacje rachunkowości w odniesieniu do wspólnych ustaleń umownych, zastępując MSR 31 „Udziały we wspólnych przedsięwzięciach”. Możliwość zastosowania metody konsolidacji proporcjonalnej w stosunku do jednostek współkontrolowanych została usunięta. Ponadto MSSF 11 eliminuje wspólnie kontrolowane aktywa pozostawiając rozróżnienie na wspólne operacje i wspólne przedsięwzięcie. Wspólne operacje są to wspólne ustalenia umowne, w których strony mają wspólną kontrolę nad prawami do aktywów i zobowiązań. Wspólne przedsięwzięcie jest to wspólne ustalenie umowne, w którym strony mają wspólną kontrolę nad prawami do aktywów netto.
- **MSSF 12 „Ujawnienia na temat zaangażowania w inne jednostki”** został opublikowany przez RMSR w dniu 12 maja 2011 roku (obowiązujący dla okresów rocznych począwszy od 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie). MSSF 12 będzie wymagał dostarczenia zwiększonej informacji zarówno na temat jednostek objętych konsolidacją, jak i jednostek nieobjętych konsolidacją, w których jednostka jest zaangażowana. Celem MSSF 12 jest dostarczanie informacji, tak aby użytkownicy sprawozdań finansowych mogli ocenić podstawę kontroli, ograniczenia narzucone na skonsolidowane aktywa i pasywa, ekspozycję na ryzyko wynikające z zaangażowania w strukturalne jednostki nieobjęte konsolidacją oraz zaangażowanie niekontrolujących posiadaczy udziałów w operacjach skonsolidowanych jednostek.
- **MSSF 13 „Wycena wartości godziwej”** został opublikowany przez RMSR w dniu 12 maja 2011 roku (obowiązujący dla okresów rocznych począwszy od 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie). MSSF 13 definiuje wartość godziwą, zawiera wskazówki dotyczące ustalenia wartości godziwej i wymaga ujawniania informacji na temat wyceny wartości godziwej. Jednak MSSF 13 nie zmienia wymagań w odniesieniu do kwestii, które elementy powinny być wycenione lub ujawnione w wartości godziwej.
- **Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”** - prezentacja składników innych całkowitych dochodów – zostały opublikowane przez RMSR w dniu 16 czerwca 2011 roku (obowiązujące dla okresów rocznych począwszy od 1 lipca 2012 roku lub po tej dacie). Zmiany wymagają od jednostek sporządzających sprawozdania finansowe zgodnie z MSSF łącznej prezentacji tych składników w innych całkowitych dochodach, które mogą zostać przeniesione do rachunku zysków i strat. Zmiany również potwierdzają, iż składniki innych całkowitych dochodów oraz rachunku zysków i strat prezentuje się w pojedynczym sprawozdaniu lub w dwóch następujących po sobie sprawozdaniach.
- **Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy”** - Podatek odroczony: realizacja aktywów - opublikowane przez RMSR w dniu 20 grudnia 2010 roku (obowiązujące dla okresów rocznych począwszy od 1 stycznia 2012 roku lub po tej dacie). MSR 12 wymaga od jednostek wyceny aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w zależności od tego, czy jednostka planuje realizację aktywów przez ich wykorzystanie lub sprzedaż. Dla aktywów wycenianych zgodnie z MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne” ocena, czy aktywa te zostaną zrealizowane przez ich wykorzystanie czy sprzedaż może być trudna i subiektywna. Zmiany rozwiązują ten problem poprzez wprowadzenie założenia, że wartość składnika aktywów realizuje się zwykle w momencie jego sprzedaży,
- **Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”** – poprawki do rachunkowości świadczeń po okresie zatrudnienia – zostały opublikowane przez RMSR w dniu 16 czerwca 2011 roku (obowiązujące dla okresów rocznych począwszy od 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie). Zmiany przyczyniają się do istotnych poprawek poprzez: (1) eliminację opcji odraczania zysków i strat, znanej jako „metoda korytarzowa”, przyczyniając się do poprawy porównywalności oraz wierności prezentacji; (2) poprawę prezentacji zmian w aktywach i pasywach wynikających z określonych świadczeń pracowniczych, w tym poprzez wprowadzenie wymogu prezentacji zmian wynikających z przeszacowania w innych całkowitych dochodach, tym samym wyodrębniając te zmiany od zmian wynikających ze zwykłych operacji jednostki; (3) zwiększenie wymogów dotyczących ujawnień na temat charakterystyki określonych świadczeń

czeń pracowniczych, poprawiając tym samym jakość informacji na temat charakterystyki określonych świadczeń pracowniczych oraz na temat ryzyk jednostki związanych z udziałem w tych świadczeniach.

- **MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe” (znowelizowany w roku 2011)** został opublikowany przez RMSR w dniu 12 maja 2011 roku (obowiązujący dla okresów rocznych począwszy od 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie). Wymagania dotyczące jednostkowych sprawozdań finansowych nie uległy zmianie i są zawarte w znowelizowanym MSR 27. Inne części MSR 27 zostały zastąpione przez MSSF 10.
- **MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólne przedsięwzięcia” (znowelizowany w roku 2011)** został opublikowany przez RMSR w dniu 12 maja 2011 roku (obowiązujący dla okresów rocznych począwszy od 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie). MSR 28 zmieniono w wyniku publikacji MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12.
- **Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja”** – kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych opublikowane przez RMSR w dniu 16 grudnia 2011 roku (obowiązujące dla okresów rocznych począwszy od 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie). Zmiany doprecyzowują zasady kompensowania i skupia się na czterech głównych obszarach (a) wyjaśnienie, na czym polega "posiadanie możliwego do wyegzekwowania prawa do przeprowadzania kompensaty"; (b) jednoczesne przeprowadzanie kompensat i rozliczeń; (c) kompensowanie zabezpieczeń; (d) jednostka rozliczeniowa na potrzeby kompensat.
- **Interpretacja KIMSF 20 „Rozliczanie kosztów usuwania nadkładów na etapie produkcji w kopalniach odkrywkowych”** opublikowana przez RMSR w dniu 19 października 2011 roku (obowiązująca dla okresów rocznych począwszy od 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie). Interpretacja określa, iż koszty związane z usuwaniem nadkładów w wydobywaniu metodą odkrywkową należy ująć jako dodatkowy element do istniejącego składnika aktywów (lub jako jego zwiększenie) i amortyzować w przewidywanym okresie użyteczności rozpoznanych zasobów dostępnych dzięki usunięciu nadkładów (przy użyciu metody jednostek produkcji, chyba że odpowiedniejsza jest inna metoda).

Według szacunków jednostki w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez jednostkę na dzień bilansowy.

Jednocześnie nadal poza regulacjami przyjętymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE. Według szacunków jednostki, zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” nie miałoby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte do stosowania na dzień bilansowy.

3. Zmiany zasad rachunkowości

W okresie sprawozdawczym nie dokonano zmiany zasad rachunkowości w stosunku do roku poprzedniego.

4. Podstawy konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie jednostki dominującej oraz sprawozdania jednostek zależnych. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PGO S.A. sporządzono stosując metodę pełną.

Przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego jednostka dominująca łączy sprawozdania finansowe jednostki dominującej oraz jednostek zależnych poprzez zsumowanie poszczególnych pozycji aktywów, zobowiązań, kapitału własnego, przychodów oraz kosztów. Wszelkie transakcje, salda, przychody i koszty pomiędzy podmiotami powiązanymi objętymi konsolidacją podlegają włączeniom konsolidacyjnym.

W celu zapewnienia prezentacji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym informacji finansowych na temat grupy kapitałowej w taki sposób jak gdyby stanowiła ona pojedynczą jednostkę gospodarczą, dokonuje się wyłączenia wartości bilansowej inwestycji jednostki dominującej w każdej z jednostek zależnych oraz tej części kapitału własnego spółek zależnych, która odpowiada udziałowi jednostki dominującej. W jednostkach zależnych nie występuje udział niekontrolujący.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządza się stosując jednolite zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do podobnych transakcji oraz innych zdarzeń następujących w zbliżonych okolicznościach.

5. Waluty obce

Transakcje przeprowadzane w walutach obcych przeliczane są na walutę funkcjonalną przy zastosowaniu:

1. średniego kursu NBP z dnia poprzedzającego dzień zawarcia transakcji takich jak:
  - powstanie zobowiązania z tytułu zakupu na podstawie faktur wystawionych w walucie obcej;
  - powstanie należności z tytułu sprzedaży według faktur sprzedaży wystawionych w walucie obcej;
2. kursu zakupu banku, z którego usług korzysta Grupa Kapitałowa – w przypadku sprzedaży walut obcych i transakcji spłaty należności
3. kursu sprzedaży banku, z którego usług korzysta Grupa Kapitałowa – w przypadku zakupu walut obcych i transakcji spłaty zobowiązań.

Na każdy dzień bilansowy transakcje przeprowadzane w walutach obcych przeliczane są na walutę funkcjonalną w sposób następujący:

- pozycje pieniężne wykazane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej, wykazywane są przy zastosowaniu kursu zamknięcia banku, z którego usług korzysta Grupa Kapitałowa (kursu spot).
- pozycje niepieniężne wyceniane wg kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia transakcji oraz
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursów wymiany, które obowiązywały w dniu, na który wartość godziwa została ustalona.

Kursy walut zastosowane do wyceny:

Waluty	Stan na 31.12.2011		Stan na 31.12.2010	
	kurs kupna	kurs sprzedaży	kurs kupna	kurs sprzedaży
EUR	4,3146	4,6045	3,8313	4,0887
DKK	0,5819	0,6143	0,5152	0,5439
NOK	0,5571	0,5882	0,4915	0,5189
SEK	0,4849	0,5119	0,4281	0,4519
GBP	5,1795	5,4999	4,4559	4,7315

Różnice kursowe ujmuje się w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstają.

6. Leasing

Aktywa użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego są traktowane jak aktywa Grupy i są wyceniane w ich wartości godziwej w momencie ich nabycia, nie wyższej jednak niż wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych. Powstające z tego tytułu zobowiązanie wobec leasingodawcy jest prezentowane w bilansie w pozycji zobowiązania z tytułu leasingu finansowego.

Opłaty leasingowe rozdziela się pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie niespłaconego salda zobowiązań z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej okresowej stopy procentowej od pozostałego do spłaty salda zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

Środki trwale użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane zgodnie z zasadami stosowanymi dla amortyzacji własnych środków trwałych.

7. Świadczenia pracownicze

Koszty świadczeń pracowniczych Spółki Grupy ujmują w okresie, w którym uprawnienie do danego świadczenia zostało wypracowane przez pracownika, a nie wtedy gdy jest wypłacane lub należne.

W Spółkach wchodzących w skład Grupy Kapitałowej PGO S.A. definicję świadczeń pracowniczych spełniają:

- wynagrodzenie za pracę wraz z obowiązkowymi narzutami,
- świadczenie okolicznościowe z okazji Dnia Odlewnika
- urlopy wypoczynkowe,
- płatne zwolnienia chorobowe,
- świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy,
- nagrody z tytułu jubileuszu pracy.

Wynagrodzenia za pracę z narzutami oraz świadczenia z okazji Dnia Odlewnika Spółki Grupy uznają za koszt okresu, w którym pracownik świadczy wynagradzaną pracę.

Urlopy wypoczynkowe stanowią krótkoterminową płatną nieobecność.

Płatne zwolnienia chorobowe Jednostki Grupy zaliczają do niekumulowanych płatnych nieobecności. Koszty tego rodzaju Grupa ujmuje z chwilą wystąpienia nieobecności.

Odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe – nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych zależy m.in. od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Spółki Grupy tworzą rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Zgodnie z MSR 19 nagrody jubileuszowe są innymi długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, natomiast odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia.

Spółki Grupy na dzień bilansowy dokonują wyceny świadczeń pracowniczych (nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych, odpraw rentowych) metodami aktuarialnymi. Na informacje dotyczące programu świadczeń pracowniczych składały się:

- wyciągi z Układów Zbiorowych Pracy,
- dane o strukturze zatrudnionych pracowników wg wieku, płci, stażu pracy i wynagrodzenia,

Założenia techniczne oraz zasady wyliczeń stosowane w spółkach.

Parametrami, które mają istotny wpływ na wysokość wartości obecnej zobowiązań są:

- stopa mobilności (rotacja) pracowników,
- stopa procentowa,
- stopa wzrostu płac.

Pierwszym z parametrów są założenia dotyczące mobilności pracowników. Zastosowano współczynniki zależne od wieku, kształtujące się na poziomie od 2 do 6%.

Ponadto w kalkulacjach przyjęto następujące założenia:

- ze względu na długi horyzont czasowy rozpatrywanych zobowiązań, założono realną stopę zwrotu z inwestycji na poziomie do 5,95 % rocznie,
- prawdopodobieństwa zgonu oparto na wskaźnikach umieralności opublikowanych przez Główny Urząd Statystyczny (Trwanie Życia 2009r., Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, 2009 r.),
- ze względu na brak wyczerpujących historycznych danych dotyczących nabywania prawa do renty inwalidzkiej prawdopodobieństwa inwalidztwa oparto na statystykach dotyczących orzekania grup inwalidzkich przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych,
- stopa wzrostu płac została przyjęta – zależnie od spółki - od 1% do 2,8%,
- obliczenia zostały dokonane w złotych polskich.

Kalkulacja rezerwy została poczyniona dla osób obecnie zatrudnionych i nie dotyczy osób, które zostaną przyjęte do pracy w przyszłości. Wyliczenia polegają na wyznaczeniu obecnej (zdyskontowanej) wartości nagrody lub odprawy emerytalnej, do której pracownik nabył prawo wg stanu na dzień kalkulacji proporcjonalnie do ilorazu stażu pracownika w momencie kalkulacji w stosunku do stażu w momencie wypłaty nagrody lub świadczenia. Zakłada się, że średnie wynagrodzenie oraz minimalne wynagrodzenie krajowe będą się zmieniać w czasie wg określonych założeń. Wyliczenie wartości obecnej odprawy rentowej polega na wyznaczeniu aktuarialnej wartości obecnej wypłat na dzień kalkulacji.

8. Ujmowanie przychodów

Z przychodem ze sprzedaży mamy do czynienia gdy zostały spełnione następujące warunki:

- spółki Grupy przekazały nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności do dóbr,
- spółki Grupy przestały być trwale zaangażowane w zarządzanie sprzedanymi dobrami w stopniu, w jakim zazwyczaj funkcję taką realizuje się wobec dóbr, do których ma się prawo własności, ani też nie sprawuje się nad nimi efektywnej kontroli,
- kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób,
- istnieje prawdopodobieństwo, że jednostka uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji oraz
- koszty poniesione i te, które zostaną poniesione przez jednostkę gospodarczą w związku z transakcją, można wycenić w wiarygodny sposób.

Momentem sprzedaży jest:

- w przypadku usługi – jej wykonanie i odbiór,
- w przypadku wyrobu gotowego, towaru, materiału, ich przekazanie do odbiorcy.

Usługi świadczone przez spółki wchodzące w skład Grupy nie mają charakteru długoterminowego.

Jeżeli rodzi się niepewność dotycząca ściągłości należnej kwoty już zaliczonej do przychodów, wówczas nieściągalną kwotę lub kwotę w odniesieniu, do której odzyskanie przestało być prawdopodobne, ujmuje się jako koszty, a nie jako korektę pierwotnie ujętej kwoty przychodów.

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów, usług i materiałów

Zaprezentowane w rachunku zysków i strat przychody ze sprzedaży wykazano w oparciu o zaliczone do odpowiednich okresów sprawozdawczych wielkości sprzedaży ustalonej na podstawie wystawionych faktur potwierdzonych przez odbiorców. Sprzedaż wykazano w wartości netto, to jest po potrąceniu podatku od towarów i usług, rabatów i innych podatków związanych ze sprzedażą. Kwotę przychodów wynikających z transakcji określa się w drodze umowy.

Przychody z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek ujmuje się, gdy jest prawdopodobne, że Spółki wchodzące w skład Grupy uzyskają korzyści ekonomiczne.

Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w momencie, kiedy zostaje ustanowione prawo akcjonariuszy lub udziałowców do otrzymania płatności. Przychody z tytułu dywidend na poziomie skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie wystąpiły.

Prezentacja przychodów w rachunku zysków i strat

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wyłączeniu podlegają zyski lub straty zawarte w skonsolidowanych aktywach powstałych wskutek operacji gospodarczych nie zakończonych z punktu widzenia grupy jako całości do dnia bilansowego (sprzedaż towarów, produktów i materiałów pomiędzy jednostkami objętymi skonsolidowanym sprawozdaniem, lecz na dzień bilansowy wykazywane jeszcze w zapasach). Zyski lub straty powstałe w wyniku tych transakcji zostają rozliczone w wyniku finansowym grupy kapitałowej dopiero w momencie gdy zostaną zrealizowane na transakcjach z jednostkami nie objętymi skonsolidowanym sprawozdaniem i w tym okresie ujawnione w rachunku zysków i strat.

9. Ujmowanie kosztów**Koszt uzyskania przychodów ze sprzedaży**

Koszty te obejmują koszt wytworzenia sprzedanych produktów, wartość sprzedanych towarów i materiałów, czyli wszystkie koszty związane z podstawową działalnością spółek Grupy z wyjątkiem pozostałych kosztów operacyjnych i kosztów finansowych. Koszty zawierają podatek VAT tylko w tej części, w której zgodnie z obowiązującymi przepisami podatek ten nie podlega odliczeniu. Są ujęte w odpowiednich okresach sprawozdawczych, których dotyczą, niezależnie od daty otrzymania bądź dokonania płatności.

Jednostki Grupy prowadzą ewidencję kosztów w działalności podstawowej w układzie rodzajowym. Ponadto koszty są ewidencjonowane według miejsc ich powstawania (dodatkowy moduł poza księgą główną)

10. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody i koszty operacyjne obejmują ogół przychodów i kosztów nie związanych bezpośrednio ze zwykłą działalnością operacyjną, a wywierających wpływ na wynik finansowy (np. sprzedaż lub likwidacja majątku trwałego, odszkodowania, reklamacje, naprawy gwarancyjne).

11. Przychody i koszty finansowe

Przychody i koszty finansowe stanowią wynik operacji finansowych. Przychody i koszty finansowe obejmują m. in. odsetki od kredytów i pożyczek, różnice kursowe, prowizje itp.

12. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są odnoszone bezpośrednio w rachunek zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione.

Jest to związane z faktem, iż Spółki Grupy nie dokonują nabycia i nie wytwarzają składników majątku wymagających dłuższego czasu w celu doprowadzenia ich do użytkowania .

13. Podatki

Na obowiązkowe obciążenia wyniku składają się: podatek bieżący (CIT) oraz podatek odroczony.

Podatek dochodowy bieżący

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Bieżący podatek za bieżący i poprzednie okresy ujmuje się jako zobowiązanie w kwocie, w jakiej nie został zapłacony.

Podatek dochodowy odroczony

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości na różnicach pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.

Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów w latach następnych oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Pozycje te są wyliczane w oparciu o przepisy podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Rezerwa na podatek odroczony

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do wszystkich dodatnich różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym, z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa z tytułu podatku odroczonego wynika z:

- początkowego ujęcia wartości firmy,
- wartości firmy, której amortyzacja nie stanowi kosztów uzyskania przychodów,
- początkowego ujęcia danego składnika aktywów lub zobowiązań pochodzącego z transakcji, która nie jest połączeniem jednostek gospodarczych oraz w czasie wystąpienia transakcji nie ma wpływu na wynik finansowy brutto, ani na dochód podlegający opodatkowaniu (stratę podatkową).

Aktywa z tytułu podatku dochodowego

W odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym oraz niewykorzystanych strat podatkowych ujmuje się aktywa z tytułu podatku odroczonego. Aktywa te są ujmowane w wysokości, do której jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych lub strat podatkowych, z wyjątkiem sytuacji, gdy składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynika z początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji, które nie jest połączeniem jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku podlega weryfikacji na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które wg przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana bądź wykorzystana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (przepisy podatkowe) prawnie lub faktycznie obowiązujące na dzień bilansowy. Obecnie aktywa i rezerwy z tytułu podatku dochodowego wyceniono stosując stawkę podatkową w wysokości 19%.

Aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie dyskontuje się.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzania kompensat aktywów z tytułu podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Podatek odroczony jest ujmowany w rachunku zysków i strat, poza przypadkiem, gdy dotyczy on pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym. W tym ostatnim wypadku podatek odroczony jest również rozliczany bezpośrednio w kapitale własnym.

14. Nieruchomości inwestycyjne

Za nieruchomości inwestycyjne uznaje się nieruchomości, które Grupa jako właściciel lub leasingobiorca w leasingu finansowym traktuje jako źródło przychodów z czynszów i/lub są utrzymywane ze względu na spodziewany przyrost ich wartości.

Nieruchomości inwestycyjne wycenia się początkowo po koszcie uwzględniając koszty transakcji. Po ujęciu początkowym nieruchomości te wycenia się w wartości godziwej.

Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży / likwidacji lub zaprzestania użytkowania nieruchomości określa się jako różnicę między przychodami ze sprzedaży a wartością bilansową tych pozycji i ujmuje się je w rachunku zysków i strat.

15. Rzeczowe aktywa trwałe

Środki trwałe to rzeczowe aktywa trwałe, które są utrzymywane w celu wykorzystania ich w procesie produkcyjnym lub przy dostawach towarów i świadczeniu usług, w celu oddania do używania innym podmiotom na podstawie umowy najmu oraz którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden okres.

Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do użytkowania takie jak koszty konserwacji i napraw obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia. Wartość początkowa środków trwałych podlega podwyższeniu o wartość nakładów poniesionych na ich ulepszenie i modernizację.

Spółki wchodzące w skład Grupy wyceniają środki trwałe na dzień bilansowy według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o skumulowane odpisy amortyzacyjne, umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia lub koszt wytworzenia powiększone o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i wytworzeniem oraz dostosowaniem składnika majątku do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego użytkowania.

Do rzeczowych aktywów trwałych zalicza się prawo wieczystego użytkowania gruntów. Ze względu na brak przesłanek wskazujących na cofnięcie lub brak możliwości odnowienia prawa wieczystego użytkowania działek gruntów położonych głównie na terenie spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej, podjęto decyzję o zakwalifikowaniu ww. prawa jako składnika rzeczowych aktywów trwałych nie podlegających amortyzacji, tak jak w przypadku gruntów. Prawa wieczystego użytkowania gruntów ujęto w księgach w wartości godziwej na podstawie wyceny rynkowej dokonanej przez rzeczoznawców.

Maszyny i urządzenia przeznaczone do produkcji amortyzuje się metodą liniową, przy zastosowaniu następujących stawek:

GRUPA	Tytuł	Stopa amortyzacji rocznej
0	grunty i prawo wieczystego użytkowania	-
I	budynki i lokale	1,0% – 16,4%
II	obiekty inżynierii lądowej i wodnej	1,3% -16,1%
III	kotły i maszyny energetyczne	4,3% - 14,3%
IV	maszyny i urządzenia ogólne	3,6% - 50,0%
V	maszyny i urządzenia specjalne	4,3% – 100%
VI	urządzenia techniczne	2,5% - 100%
VII	środki transportu	4,6% - 92%
VIII	narzędzia, przyrządy, wyposażenie	4,3% - 100%

Amortyzację rzeczowych aktywów trwałych rozpoczyna się wówczas, gdy jest on dostępny do użytkowania, to znaczy w momencie dostosowania składnika aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego funkcjonowania zgodnie z zamierzeniami kierownictwa. Pojedyncze środki trwałe o wartości początkowej niższej niż 3,5 tys. zł, które nie stanowią części większego składnika aktywów, odpisuje się jednorazowo w koszty. W przypadku gdy cena nabycia bądź koszt wytworzenia części składowej środka trwałego jest istotna w stosunku do ceny nabycia lub kosztu wytworzenia całego środka trwałego, część tą (bądź części) amortyzuje się osobno. Okres ich użytkowania i metoda amortyzacji mogą być takie same jak pozostałych istotnych części tego samego środka trwałego. W celu ustalenia odpisu amortyzacyjnego części takie mogą być grupowane.

Jednostka przy określeniu wartości danego składnika aktywów podlegającej amortyzacji nie uwzględnia wartości końcowej. Wartość końcowa maszyn i urządzeń przeznaczonych do produkcji zgodnie z opinią służb technicznych jest nieznacząca i w związku z tym nieistotna z punktu widzenia obliczania wartości podlegającej amortyzacji.

Środki trwałe w budowie powstające dla celów produkcyjnych, wynajmu lub administracyjnych prezentowane są w bilansie wg kosztu wytworzenia pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości

W przypadku rzeczowych aktywów trwałych, w których można wydzielić istotne części składowe - amortyzacji dokonuje się osobno dla każdej wydzielonej części składowej. W przypadku rzeczowych aktywów trwałych dla których wydzielenie istotnych części składowych jest niemożliwe biorąc pod uwagę ich złożoność - amortyzuje się łącznie cały środek trwały.

Okres ekonomicznej użyteczności środka trwałego określają służby techniczne na podstawie posiadanego doświadczenia i informacji z rynku. Na każdy dzień bilansowy służby techniczne spółek dokonują analizy i weryfikacji ekonomicznego okresu użytkowania rzeczowych aktywów trwałych. W razie istotnych zmian służby techniczne określają prawidłowy, zgodny ze stanem technicznym i możliwością wykorzystania okres amortyzacji. Na tej podstawie dokonuje się zmiany stawki amortyzacyjnej.

16. Wartości niematerialne

Składnik wartości niematerialnych ujmowany jest tylko wtedy, gdy:

- jest prawdopodobne, że zostaną osiągnięte przyszłe korzyści ekonomiczne, które można przyporządkować danemu składnikowi aktywów oraz
- można wiarygodnie ustalić cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów.

Składnik wartości niematerialnych początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Wartości niematerialne podlegają amortyzacji. Stawki amortyzacyjne ustalone zostały z uwzględnieniem okresu ekonomicznej użyteczności wartości niematerialnych.

W Grupie na wartości niematerialne składają się przede wszystkim oprogramowanie oraz nabyte licencje na oprogramowanie komputerowe. Amortyzuje się je metodą liniową przez szacowany okres ich użytkowania od 2 do 10 lat.

W przypadku wartości niematerialnych których wartość początkowa nie przekracza 3,5 tys. zł dokonuje się jednorazowych odpisów amortyzacyjnych. Wydatki na ich nabycie całkowicie odnosi w koszty w miesiącu następnym po oddaniu ich do użytkowania.

17. Utrata wartości

Na każdy dzień bilansowy Spółki Grupy dokonują przeglądu wartości netto składników majątku trwałego w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty ich wartości. Oceniając istnienie przesłanek świadczących o możliwości utraty wartości któregoś ze składników aktywów, analizuje się:

1. Przesłanki pochodzące z zewnętrznych źródeł informacji np.:
  - utrata wartości rynkowej danego składnika aktywów odnotowana w ciągu okresu jest znacznie większa od utraty, której można było się spodziewać w wyniku upływu czasu i zwykłego użytkowania,
  - w ciągu roku nastąpiły lub nastąpią w niedalekiej przyszłości znaczące i niekorzystne dla Grupy zmiany o charakterze technologicznym, rynkowym, gospodarczym, prawnym w otoczeniu, w którym Grupa prowadzi działalność,
  - wartość bilansowa aktywów netto Grupy sporządzającej sprawozdanie jest wyższa od wartości ich rynkowej kapitalizacji.
2. Przesłanki pochodzące z wewnętrznych źródeł informacji, np.:
  - dostępne są dowody, że nastąpiła utrata przydatności danego składnika aktywów lub jego fizyczne uszkodzenie,
  - dostępne są dowody pochodzące ze sprawozdawczości wewnętrznej świadczące o tym, że ekonomiczne wyniki uzyskiwane przez dany składnik aktywów są lub w przyszłości będą gorsze od oczekiwanych.

W przypadku, gdy stwierdzono istnienie takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. Dla potrzeb oceny utraty wartości aktywa grupuje się na najniższym poziomie, dla którego występują możliwe do zidentyfikowania przepływy pieniężne. W sytuacji, gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależnymi od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów.

18. Zapasy

Zgodnie z przepisami zawartymi w MSR 2 zapasy wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia nie wyższej od ceny sprzedaży netto. Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia zapasów składają się wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzenia zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu.

Koszty zakupu zapasów składają się z ceny zakupu, cła, pozostałych podatków, kosztów transportu, załadunku i wyładunku oraz innych kosztów dających się bezpośrednio przyporządkować do pozyskania wyrobów gotowych, materiałów i usług.

- Materiały - Jednostki wchodzące w skład Grupy stosują do wyceny zapasów materiałów cenę nabycia, która z reguły jest równoznaczna z ceną zakupu materiałów. Sporadycznie zdarzają się sytuacje, że Jednostki ponoszą koszty dostawy materiałów, wówczas powiększają one wartość zapasów.
- Wyroby gotowe i produkcja w toku - na koszt wytworzenia zapasów robót w toku i wyrobów gotowych składają się koszty związane bezpośrednio z jednostką produkcji, takie jak robocizna bezpośrednia oraz systematycznie rozłożone, stałe i zmienne pośrednie koszty produkcji, poniesione przy przetwarzaniu materiałów w wyroby gotowe. Dla celów przypisania stałych pośrednich kosztów produkcji do kosztów przetworzenia zapasów przyjmuje się normalną zdolność produkcyjną urządzeń produkcyjnych, rozumianą jako produkcję na średnim poziomie, której uzyskania oczekuje się w czasie kilku okresów, w typowych okolicznościach, z uwzględnieniem utraty zdolności produkcyjnej wynikającej z planowanych remontów.

Stan oraz rozchody materiałów, towarów i wyrobów gotowych są wyceniane przy wykorzystaniu metody FIFO pierwsze przyszło – pierwsze wyszło. W momencie sprzedaży zapasów wartość bilansową tych zapasów ujmuje się jako koszt okresu, w którym ujmowane są odnośne przychody.

19. Odpisy aktualizujące wartość zapasów

Odpisy aktualizujące wartość rzeczowych składników aktywów obrotowych związane z utratą ich wartości obciążają pozostałe koszty operacyjne. W przypadku ustania przyczyny dokonania odpisu aktualizującego wartość rzeczowych składników obrotowych jest odnoszona na dobro pozostałych przychodów operacyjnych.

Decyzję o konieczności utworzenia odpisów aktualizujących podejmują każdorazowo Zarządy spółek Grupy na podstawie wniosku komórek odpowiedzialnych za prawidłową gospodarkę zapasami.

Na każdy dzień bilansowy służby handlowe, techniczne i produkcyjne Grupy dokonują weryfikacji zalegających zapasów pod kątem ich przydatności. Szczegółnej ocenie podlegają zapasy zalegające powyżej 1 roku oraz w przedziałach starszych. Na dzień bilansowy służby techniczne w porozumieniu ze służbami produkcyjnymi i handlowymi określają sposób wykorzystania powyższych zapasów w prognozowanej bieżącej produkcji i obsłudze serwisowej. Służby techniczne oraz służby handlowe są zobowiązane do monitorowania zapasów zalegających w przedziałach czasowych powyżej 1 roku.

20. Instrumenty finansowe

Aktywa i zobowiązania finansowe ujmowane są w bilansie Grupy w momencie, gdy staje się ona stroną wiążącej umowy. Jako instrument finansowy kwalifikuje się każdą umowę, która skutkuje jednocześnie powstaniem składnika aktywów finansowych u jednej ze stron i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej ze stron, pod warunkiem, że z kontraktu zawartego między dwiema lub więcej stronami jednoznacznie wynikają skutki gospodarcze.

Zgodnie z MSR nr 39, instrumenty finansowe klasyfikuje się z podziałem na:

- aktywa finansowe do terminu wymagalności (obligacje),
- aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (instrumenty zabezpieczające)
- pożyczki i należności,
- zobowiązania wyceniane wg zamortyzowanego kosztu.

Na dzień nabycia aktywa i zobowiązania finansowe wycenia się w wysokości kosztu (ceny) nabycia, czyli według wartości godziwej - uiszczonej zapłaty w przypadku składnika aktywów lub otrzymanej kwoty w przypadku zobowiązania. Koszty transakcji włącza się do wartości początkowej wyceny wszystkich aktywów i zobowiązań finansowych, za wyjątkiem aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

21. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.

Należności z tytułu dostaw i usług wycenia się wg zamortyzowanego kosztu. Wycena może odbywać się także w wartości wymagającej zapłaty, jeśli efekt dyskonta nie jest znaczący.

Wartość należności z tytułu dostaw i usług podlega pomniejszeniu o odpisy aktualizujące wartość. Odpis aktualizujący wartość tworzy się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że Grupa nie będzie w stanie uzyskać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków należności. Kwota odpisu stanowi różnicę pomiędzy wartością bilansową i bieżącą wartością oczekiwanych strumieni pieniężnych zdyskontowanych według pierwotnej efektywnej stopy procentowej. Kwotę odpisu aktualizującego wartość ujemne się w rachunku zysków i strat.

Odpisy aktualizujące należności tworzy się w stosunku do należności niezabezpieczonych wg następujących zasad:

- należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub stan upadłości – 100% należności w chwili podjęcia informacji o zaistniałym zdarzeniu,
- należności kwestionowane przez dłużników, z zapłatą których dłużnik zalega dłużej niż 180 dni – 100%,
- pozostałe należności z których zapłatą dłużnik zalega dłużej niż 180 dni, a wg oceny sytuacji majątkowej i finansowej dłużnika, spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna – 100%.

Dopuszcza się nie tworzenie odpisu na należności przeterminowane powyżej 180 dni, jeżeli ocena sytuacji finansowej dłużnika wskazuje, że nie ma zagrożenia co do zapłaty należności.

Pozostałe należności obejmują należności powstałe m. in. z tytułu:

- sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych
- finansowych aktywów trwałych
- wpłaconych kaucji

22. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazuje się w bilansie w wartości nominalnej. Na środki pieniężne i ich ekwiwalenty składają się środki pieniężne w kasie, na rachunku bankowym oraz inne krótkoterminowe płynne lokaty o terminie zapadalności do trzech miesięcy.

23. Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów

Obejmują koszty operacyjne dotyczące okresów następujących po okresie, w którym je poniesiono, z wyjątkiem pozostałych kosztów operacyjnych, nie podlegających rozliczeniu w czasie.

Do typowych rozliczeń międzyokresowych czynnych kosztów operacyjnych zalicza się w szczególności:

- koszty ubezpieczeń majątkowych,
- koszty związane z ponoszonymi z góry opłatami, takimi jak: czynsze, opłaty za wieczyste użytkowanie itp.

Przy rozliczaniu kosztów przyszłych okresów, których czas odpisywania nie jest jednoznacznie ustalony, uwzględnia się zasadę ostrożnej wyceny i nie wydłuża nadmiernie okresu rozliczenia, aby nie spowodować nieuzasadnionego aktywowania kosztów.

24. Kapitały własne

Kapitały własne są tworzone i wykazywane zgodnie z przepisami prawa. Na kapitały własne składają się m.in.:

- Kapitał zakładowy
- Kapitał zapasowy
- Zyski zatrzymane

Kapitał zakładowy

Kapitał zakładowy wykazuje się w wartości nominalnej akcji wyemitowanych zgodnie ze statutem i zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS). Podstawową zasadą dokonywania jakichkolwiek zmian w kapitale zakładowym jest to, by wszystkie operacje powodujące ustalenie, zwiększenie lub zmniejszenie tego kapitału zostały poprzedzone uzyskaniem wypisu z rejestru sądowego, potwierdzającego rejestrację zmian i aktualnej wysokości kapitału. Podwyższenie kapitału zakładowego może nastąpić w drodze zmiany statutu i w drodze emisji nowych akcji lub podwyższenia wartości nominalnej akcji dotychczasowych, natomiast obniżenie może nastąpić w drodze zmiany statutu, przez zmniejszenie wartości nominalnej akcji, połączenie akcji lub umorzenie części akcji.

Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy tworzy się z:

- nadwyżek, osiągniętych przy emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej, pozostałych po pokryciu kosztów emisji akcji,
- z dopłat akcjonariuszy,
- w wysokości 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał zapasowy nie osiągnie co najmniej 1/3 kapitału zakładowego,
- z podziału zysku za dany rok obrotowy – ponad wymaganą ustawowo minimalną wartość

Zysk zatrzymane

Odzwierciedlają nierozliczony wynik z lat poprzednich pozostający do decyzji Walnego Zgromadzenia, efekty zmian zasad rachunkowości i błędów dotyczących lat poprzednich oraz wynik roku bieżącego.

25. Rezerwy

Rezerwy są to zobowiązania, których termin wymagalności lub kwota nie są pewne.

Spółki Grupy tworzą rezerwy, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- na Spółkach ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy), wynikający ze zdarzeń przeszłych,
- prawdopodobne jest, że spełnienie obowiązku spowoduje wypływ środków uosabiających korzyści ekonomiczne,
- można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

Spółki Grupy tworzą rezerwy na zobowiązania według następujących tytułów:

- rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, tworzona w związku z występowaniem dodatnich różnic pomiędzy wartością księgową aktywów i pasywów a ich wartością podatkową,
- rezerwy na świadczenia pracownicze,

– pozostałe rezerwy (np. nagrody jubileuszowe, reklamacje).

Rezerwy na świadczenia pracownicze szacowane są metodami zgodnymi z zalecanymi w Międzynarodowym Standardzie Rachunkowości nr 19. Rozwiązanie niewykorzystanych rezerw następuje na dzień, na który okazały się zbędne.

Rezerwy na koszty reklamacji ujmowane są w momencie sprzedaży produktów zgodnie z najlepszym szacunkiem, co do przyszłych kosztów koniecznych do poniesienia przez Grupę w przypadku reklamacji jakościowych.

Na każdy dzień bilansowy dokonuje się przeliczenia stanu rezerw, polegającego na przemnożeniu wartości wszystkich zleceń w stosunku, do których Spółki Grupy mają obowiązek świadczyć naprawy gwarancyjne przez wskaźnik napraw osiągnięty w tymże roku.

26. Kredyty bankowe

Kredyty i pożyczki wyceniane są według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), natomiast różnice pomiędzy wpływami z transakcji (pomniejszonymi o koszty transakcji) a wartością wykupu wykazuje się w rachunku zysków i strat przez okres trwania umowy pożyczki, metodą efektywnej stopy procentowej.

Kredyty i pożyczki zalicza się do zobowiązań krótkoterminowych chyba, że Grupa posiada bezwarunkowe prawo do odroczenia spłaty o co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego. Kredyty krótkoterminowe, dla których termin spłaty przypada w jednej transzy po roku od momentu jego wykorzystania wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty.

27. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, ujmowane i wykazywane są wg kwot pierwotnie zafakturowanych. W przypadku gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość zobowiązań jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne ceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie zobowiązań w związku z upływem czasu ujmowane jest jako koszt finansowy.

28. Instrumenty pochodne

W związku z prowadzoną działalnością Spółki Grupy są narażone na ryzyka finansowe związane ze zmianami kursów walutowych oraz stóp procentowych. Spółki zawierają transakcje terminowe typu forward celem zmniejszenia ryzyka kursowego. Jednostki na dzień bilansowy wyceniają kontrakty handlowe (forward) wg kursu oferowanego przez bank. Zysk z wyceny (kurs na dzień wyceny > kurs z umowy – zakup, kurs na dzień wyceny < kurs z umowy – sprzedaż) odnoszony jest w bilansie na konto pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe a w rachunku zysków i strat na przychody finansowe. Strata z wyceny (sytuacja odwrotna) w bilansie prezentowana jest jako zobowiązanie finansowe w rachunku zysków i strat jako koszty finansowe.

29. Zysk przypadający na jedną akcję

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, w rachunku zysków i strat prezentuje podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję: dla wszystkich rodzajów akcji zwykłych, w sposób równie widoczny, w odniesieniu do wszystkich prezentowanych okresów. Rozwodnienie stanowi zmniejszenie zysku przypadającego na jedną akcję na podstawie założenia, że dojdzie do konwersji instrumentów zamiennych na akcje, realizacji opcji lub warrantów albo do emisji akcji zwykłych w następstwie spełnienia określonych warunków.

Wyliczenie wskaźnika podstawowego zysku na jedną akcję:

$$\text{Zysk na jedną akcję} = \frac{\text{Zysk pomniejszony o wszelkie koszty, łącznie po obciążeniu z tytułu podatku i udziałów mniejszościowych oraz po odpisaniu dywidend z tytułu akcji uprzywilejowanych}}{\text{Średnia ważona liczba akcji występująca w ciągu danego okresu}}$$

W jednostce dominującej nie występują okoliczności, które powodowałyby efekt rozwodnienia zysku, dlatego też wskaźnik podstawowego zysku na jedną akcję jest równy wskaźnikowi rozwodnionego zysku na jedną akcję.

30. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności

Segment operacyjny jest częścią składową Spółek Grupy, która angażuje się w działalność gospodarczą, w związku z którą może uzyskiwać przychody i ponosić koszty (w tym przychody i koszty związane z transakcjami z innymi częściami składowymi tej samej jednostki) oraz której wyniki działalności są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w jednostce oraz wykorzystujący te wyniki przy podejmowaniu decyzji o zasobach alokowanych do segmentu i przy ocenie wyników działalności segmentu a także w przypadku której są dostępne oddzielne informacje finansowe.

31. Prezentacja sprawozdania z przepływów pieniężnych.

Grupa wykazuje przepływy pieniężne z działalności operacyjnej posługując się metodą pośrednią, za pomocą której zysk / stratę brutto koryguje się o skutki transakcji, mających bezgotówkowy charakter, o czynne i bierne rozliczenia międzyokresowe dotyczące przeszłych lub przyszłych wpływów lub płatności środków pieniężnych dotyczących działalności operacyjnej oraz o pozycje przychodowe i kosztowe związane z przepływami pieniężnymi z działalności inwestycyjnej lub finansowej.

Działalność inwestycyjna polega m.in. na nabywaniu i sprzedaży inwestycji krótkoterminowych nie zaliczonych do ekwiwalentów środków pieniężnych. Ponadto pożyczki udzielane stronom trzecim (inne niż pożyczki udzielane przez instytucje finansowe) stanowią rodzaj przepływów pieniężnych wynikających z działalności inwestycyjnej, stąd pożyczki udzielane przez Spółki Grupy podmiotom spoza niej są klasyfikowane wraz ze spłatą i odsetkami w rachunku przepływów pieniężnych jako działalność inwestycyjna.

Działalność finansowa zgodnie z MSR 7 jest działalnością, w wyniku której zmianie ulega wysokość i struktura wniesionego kapitału własnego oraz zadłużenia jednostki gospodarczej. Wśród przepływów pieniężnych powstających w wyniku działalności finansowej są wpływy z pożyczek hipotecznych oraz innych krótkoterminowych i długoterminowych pożyczek, stąd pożyczki zaciągnięte wraz z ich spłatą i odsetkami wykazuje się w rachunku przepływów pieniężnych w działalności finansowej.

W bilansie pożyczki udzielone Grupa prezentuje w aktywach jako pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe, natomiast pożyczki zaciągnięte w pasywach – krótkoterminowe zobowiązania – kredyty i pożyczki.

32. Ważne oszacowania i osądy

Spółki Grupy dokonują szacunków, osądów i przyjmują założenia dotyczące przyszłości. Szacunki i związane z nimi założenia opierają się o doświadczenia historyczne, plany na przyszłość oraz inne istotne czynniki. Rzeczywiste wyniki mogą odbiegać od przyjętych szacunków. Szacunki i leżące u ich podstaw założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmianę wielkości szacunkowych ujmuje się w okresie, w którym nastąpiła weryfikacja, jeśli dotyczy ona wyłącznie tego okresu, lub w okresie bieżącym i okresach przyszłych

Szacunki i osądy zostały dokonane w następujących obszarach:

- okres użytkowania ekonomicznego rzeczowych aktywów trwałych – spółki dokonują weryfikacji rzeczowych aktywów trwałych pod kątem utraty wartości. W przypadku wystąpienia przesłanek utraty wartości tworzone są odpisy aktualizujące, które zostały przedstawione w nocie 14.
- rezerwy na świadczenia pracownicze oraz inne rezerwy – szczegóły zostały omówione w nocie 28.
- podatek odroczone – szczegóły omówiono w nocie 24.

33. Informacje ujawniane na temat podmiotów powiązanych

Podmiot powiązany jest osobą lub jednostką związaną z Grupą Kapitałową.

Osoba lub bliski członek rodziny tej osoby jest związany ze Grupą, jeżeli spełnione są warunki określone w MSR 24.

Jeśli w okresie objętym sprawozdaniem finansowym Grupa przeprowadzała transakcje z podmiotami powiązanymi, ujawnia ona informacje dotyczące istoty związku z podmiotem powiązanym oraz wszelkie informacje dotyczące tych transakcji i nierozliczonych sald należności, w tym zobowiązań, niezbędnych użytkownikom do zrozumienia potencjalnego wpływu tego związku na sprawozdanie finansowe.

Zestawienie podmiotów powiązanych na dzień 31.12.2011 roku:**Podmioty dominujące**

TDJ SA z siedzibą w Katowicach

Pan Tomasz Domogała będący podmiotem dominującym w stosunku do spółki TDJ S.A.

Inne podmioty powiązane

- Famur SA z siedzibą w Katowicach
- Fabryka Zmechanizowanych Obudów Ścianowych FAZOS S.A. z siedzibą w Tarnowskich Górach
- Nowosądecka Fabryka Urządzeń Górniczych NOWOMAG S.A. z siedzibą w Nowym Sączu
- Fabryka Maszyn Górniczych PIOMA S.A. z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim
- Remag SA z siedzibą w Katowicach
- Polskie Maszyny Górnicze S.A. z siedzibą w Katowicach
- FAMUR INSTITUTE Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach
- Georyt Sp. z o. o. z siedzibą w Siemianowicach Śląskich
- DAMS GmbH z siedzibą w Velbert
- FHS DAMS Sp. z o.o. z siedzibą w Siemianowicach Śląskich
- BP PROREM Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach
- OOO FAMUR z siedzibą w Rosji
- FAMUR INDIA MINING SOLUTIONS PRIVATED LIMITED
- Fabryka Maszyn "Glinik" S.A. z siedzibą w Gorlicach
- Zakład Maszyn Górniczych „Glinik” Sp. z o.o. z siedzibą w Gorlicach
- Narzędzia i Urządzenia Wiertnicze "Glinik" Sp. z o.o. z siedzibą w Gorlicach
- Kuźnia "Glinik" Sp. z o.o. z siedzibą w Gorlicach
- Centrum Techniki Górniczej "Glinik" Sp. z o. o z siedzibą w Rosji
- Fabryka Maszyn J. S. Czernych S.A. z siedzibą w Rosji
- "Stadmar" Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach
- Zamet Industry S.A. z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim
- Zamet – Budowa Maszyn SA z siedzibą w Tarnowskich Górach
- Zamet – Budowa Maszyn Sp. z o.o.
- Pemug SA z siedzibą w Katowicach
- Pemug Montaż Sp. z o.o.
- TDJ Finance Sp. z o.o.
- TDJ Estate Sp. z o.o.
- Towarzystwo Leasingowe K4 TDJ FINANCE Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A z siedzibą w Katowicach

3. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY

Przychody ze sprzedaży Grupy prezentują się następująco:

Przychody ze sprzedaży	Za okres	
	01.01.2011 - 31.12.2011	01.01.2010 - 31.12.2010
Działalność kontynuowana		
Przychody ze sprzedaży produktów	244 060	163 469
Przychody ze świadczenia usług	1 951	2 617
Pozostałe przychody ze sprzedaży	1 252	1 088
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	8 103	5 170
Razem przychody z działalności kontynuowanej	255 366	172 344
Działalność zaniechana		
Przychody ze sprzedaży produktów	2 505	7 668
Razem przychody	257 871	180 012

4. SEGMENTY OPERACYJNE

Zgodnie z wymogami MSSF 8, Grupa identyfikuje segmenty operacyjne w oparciu o wewnętrzne raporty dotyczące tych elementów, które są regularnie weryfikowane przez osoby decydujące o przydzielaniu zasobów do danego segmentu i oceniające jego wyniki finansowe. Segmenty objęte sprawozdawczością zgodnie z MSSF 8 są następujące:

- Odlewy
- Pozostała działalność

	Przychody		Zysk w segmencie	
	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011	Za okres 01.01.2010 - 31.12.2010	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011	Za okres 01.01.2010 - 31.12.2010
Działalność kontynuowana				
Odlewy	240 968	163 469	53 770	22 798
Pozostała działalność	14 398	8 875	2 628	2 687
Razem	255 366	172 344	56 398	25 485
Koszty ogólnego zarządu i pozostałe koszty			(26 366)	(17 994)
Przychody finansowe			2 835	3 467
Koszty finansowe			(8 069)	(3 944)
Zysk przed opodatkowaniem			24 798	7 014
Podatek dochodowy			(5 249)	(1 890)
Zysk netto			19 549	5 124

Dane za rok 2011 oraz dane porównawcze za rok 2010 nie obejmują działalności zaniechanej – produkcja energii elektrycznej i ciepłej, która szczegółowo została omówiona w punkcie 9.

Grupa nie przypisuje aktywów i zobowiązań do poszczególnych segmentów.

Do segmentów nie przypisuje również pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych, przychodów i kosztów finansowych oraz podatku dochodowego

Przychody segmentów w całości zostały uzyskane od zewnętrznych klientów. W segmencie „odlewy” w przypadku 1 klienta odnotowano obroty przekraczające 10% przychodów tego segmentu.

Segmenty geograficzne

Grupa prowadzi działalność na terenie Polski, Unii Europejskiej i państw pozostałych. Działalność produkcyjna wszystkich segmentów branżowych prowadzona jest na terenie Polski.

W tabeli poniżej zaprezentowano informacje dotyczące rynków zbytu działalności kontynuowanej Grupy, Sprzedaż produktów działalności zaniechanej odbywała się na terenie Polski.

Działalność kontynuowana	Za okres	Za okres
	01.01.2011 - 31.12.2011	01.01.2010 - 31.12.2010
Polska	95 434	58 569
Unia Europejska	149 394	107 904
Pozostałe kraje europejskie	10 290	5 519
Pozostałe kraje	248	352
Razem	255 366	172 344
Kraj	95 434	58 569
Zagranica	159 932	113 775

5. KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

Koszty według rodzaju – działalność kontynuowana	Za okres	Za okres
	01.01.2011 - 31.12.2011	01.01.2010 - 31.12.2010
Amortyzacja	8 847	8 490
- amortyzacja wartości niematerialnych	697	665
- amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	8 150	7 825
Zużycie materiałów i energii	136 708	95 753
Usługi obce	17 994	13 529
Podatki i opłaty	4 929	4 863
Wynagrodzenia	41 587	33 531
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	9 752	7 872
Pozostałe koszty rodzajowe	1 601	1 554
Koszty według rodzaju, razem	221 418	165 592
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	(5 729)	9
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	(552)	(899)
Koszty sprzedaży	(2 357)	(1 980)
Koszty ogólnego zarządu	(20 954)	(19 903)
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	191 826	142 819
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	7 142	4 040
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	198 968	146 859

6. KOSZTY ZATRUDNIENIA

W tabeli poniżej przedstawiono informację o przeciętnym zatrudnieniu i wynagrodzeniach w Grupie:

	Za okres	Za okres
	01.01.2011 - 31.12.2011	01.01.2010 - 31.12.2010
Pracownicy umysłowi	209	203
Pracownicy fizyczni	736	708
Razem	945	911
Koszty zatrudnienia	51 339	41 403
Wynagrodzenia	41 587	33 531
Składki na ubezpieczenie społeczne	6 904	5 539
Inne świadczenia pracownicze	2 848	2 333

7. POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE

Pozostałe przychody operacyjne	Za okres	
	01.01.2011 - 31.12.2011	01.01.2010 - 31.12.2010
Zysk ze sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa		5 503
Zysk ze sprzedaży majątku trwałego	132	
Rozwiązane rezerwy		
- na ryzyko procesowe		18
- na restrukturyzację majątku trwałego		1 901
- na reklamacje	1 124	
- na zobowiązania		37
- na odpisy dla zwalnianych pracowników		259
- pozostałe	121	1 369
Rozwiązane odpisy aktualizujące		
- rozwiązanie odpisu aktualizującego zapasy	743	208
- rozwiązanie odpisu aktualizującego należności	47	1 232
- rozwiązanie odpisu aktualizującego aktywa trwałe	172	757
Odzyski ze zwrotów, demontażu aktywów trwałych	96	226
Złomowanie	26	6
Odszkodowania	62	11
Przychody ze sprzedaży uprawnień do emisji CO ₂	343	898
Otrzymane upusty, rabaty	15	
Nadwyżki inwentaryzacyjne	123	112
Dotacje	15	
Inne	58	200
Pozostałe przychody operacyjne, razem	3 077	12 737

Zysk ze sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa w kwocie 5.503 tys. zł jest związany ze zbyciem w dniu 30.08.2010 roku Elektrociepłowni przez Odlewnię Żeliwa Śrem S.A.

Przychody ze sprzedaży Elektrociepłowni	21 168
Koszt sprzedaży	(15 665)
Zysk ze sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa	5 503

Pozostałe koszty operacyjne	Za okres	
	01.01.2011 - 31.12.2011	01.01.2010 - 31.12.2010
Utworzone odpisy aktualizujące:		
- rzeczowe aktywa trwałe		940
- zapasy	571	599
- należności handlowe	411	151
Utworzone rezerwy		
- na świadczenia pracownicze	956	283
- na reklamacje		691
- na ryzyko procesowe	576	
- na zobowiązania	221	1 068
- pozostałe	488	45
Poniesione koszty reklamacji	1 552	2 136
Koszty likwidacji środków trwałych	171	2 009
Kary, grzywny, odszkodowania	59	59
Złomowanie	562	8
Niedobory inwentaryzacyjne	261	667
Pozostałe	304	131
Pozostałe koszty operacyjne, razem	6 132	8 787

8. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE

Przychody finansowe	Za okres	Za okres
	01.01.2011 - 31.12.2011	01.01.2010 - 31.12.2010
Odsetki od obligacji	871	540
Odsetki od pożyczek udzielonych podmiotom powiązanym	157	
Pozostałe odsetki	207	206
Dodatnie różnice kursowe	1 130	
Rozwiązanie odpisu aktualizującego należności odsetkowe		130
Rozliczanie instrumentów pochodnych (forward)	540	2 562
Wycena kredytu długoterminowego	(70)	29
Przychody finansowe razem	2 835	3 467

Koszty finansowe	Za okres	Za okres
	01.01.2011 - 31.12.2011	01.01.2010 - 31.12.2010
Odsetki od kredytów	2 251	2 323
Pozostałe odsetki	170	85
Ujemne różnice kursowe		502
Utworzone rezerwy na zobowiązania odsetkowe	32	
Prowizje od kredytów	293	174
Rozliczanie instrumentów pochodnych (forward)	26	38
Wycena bilansowa instrumentów pochodnych (forward)	5 297	815
Pozostałe koszty finansowe		7
Koszty finansowe razem	8 069	3 944

9. DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA

W okresie styczeń – marzec 2011 roku Odlewnia Żeliwa Śrem SA prowadziła działalność w zakresie produkcji energii elektrycznej i ciepłej. Było to związane z faktem, iż w dniu 30 sierpnia 2010 roku dokonano zbycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa – Elektrociepłowni. W momencie dokonywania transakcji nabywca nie posiadał koncesji na wytwarzanie energii, dlatego Spółka przejęła w dzierżawę majątek Elektrociepłowni i prowadziła w nim działalność do końca I kwartału 2011 roku

Wynik działalności zaniechanej uwzględniony w rachunku zysków i strat roku bieżącego oraz okresu porównawczego obejmuje przychody ze sprzedaży energii elektrycznej i ciepłej na zewnątrz oraz koszty ich uzyskania. Rok 2010 obejmuje przychody i koszty dotyczące zarówno okresu gdy majątek Elektrociepłowni stanowił własność Spółki, jak i okresu gdy był dzierżawiony.

Rachunek zysków i strat	Za okres	Za okres
	01.01.2011 - 31.12.2011	01.01.2010 - 31.12.2010
Działalność zaniechana		
Przychody ze sprzedaży	2 505	7 668
Koszt własny sprzedaży	(2 365)	(8 026)
III. Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	140	(358)
Pozostałe przychody operacyjne	499	
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	639	(358)
Podatek dochodowy	(121)	61
Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej	518	(297)

Sprawozdanie z całkowitych dochodów	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011	Za okres 01.01.2010- 31.12.2010
Zysk (strata) netto	518	(297)
Inne całkowite dochody		
Całkowite dochody działalności zaniechanej ogółem	518	(297)

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011	Za okres 01.01.2010- 31.12.2010
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	639	(358)
Korekty razem	(121)	464
Amortyzacja		464
Podatek dochodowy zapłacony	(121)	
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	518	106
Przepływy pieniężne netto, razem	518	106

KOSZTY WEDŁUG RODZAJU DZIAŁALNOŚCI ZANIECHANEJ	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011	Za okres 01.01.2010- 31.12.2010
Amortyzacja	0	464
- amortyzacja wartości niematerialnych	0	1
- amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	0	463
Zużycie materiałów i energii	1 879	6 034
Usługi obce	136	312
Podatki i opłaty	16	216
Wynagrodzenia	192	761
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	40	168
Pozostałe koszty rodzajowe	102	72
Koszty według rodzaju, razem	2 365	8 026
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	2 365	8 026

10. PODATEK DOCHODOWY

Podatek dochodowy ujęty w rachunku zysków i strat

	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011	Za okres 01.01.2010 - 31.12.2010
Bieżący podatek dochodowy	7 140	4 763
Odroczony podatek dochodowy	(1 770)	(2 934)
Obciążenie podatkowe ogółem	5 370	1 829
Przypadające na:		
Działalność kontynuowaną	5 249	1 890
Działalność zaniechaną	121	(61)
Efektywna stawka podatkowa:		
Działalności kontynuowanej	21%	27%
Działalność zaniechanej	19%	(17%)

Bieżący podatek dochodowy	Za okres	Za okres
	01.01.2011 - 31.12.2011	01.01.2010 - 31.12.2010
Zysk z działalności kontynuowanej	24 798	7 014
Zysk (strata) z działalności zaniechanej	639	(358)
Korekty konsolidacyjne		61
Zysk z działalności ogółem przed opodatkowaniem	25 437	6 717
- Przychody nie stanowiące przychodu podatkowego	(5 458)	(9 395)
- Przychody stanowiące przychód podatkowy	231	76
- Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów	19 708	29 508
- koszty zarachowane w latach ubiegłych stanowiące koszt uzyskania przychodu	(2 157)	(1 840)
Dochód podlegający opodatkowaniu	37 761	25 066
Odliczenia od dochodu	(180)	
Podstawa opodatkowania	37 581	25 066
Podatek dochodowy według stawki 19 %	7 140	4 763
Podatek dochodowy bieżący, ujęty w rachunku zysków i strat	7 140	4 763
-przypadający na działalność kontynuowaną	7 019	4 763
-przypadający na działalność zaniechaną	121	0

Odroczony podatek dochodowy	Za okres	Za okres
	01.01.2011 - 31.12.2011	01.01.2010 - 31.12.2010
Odroczony podatek dochodowy ujęty w rachunku zysków i strat	(1 770)	(2 934)
-przypadający na działalność kontynuowaną	(1 770)	(2 873)
-przypadający na działalność zaniechaną		(61)

W 2011 roku we wszystkich spółkach wchodzących w skład Grupy Kapitałowej wystąpiły dwa lata podatkowe w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych. W okresie styczeń – marzec 2011 roku spółki były samodzielnymi płatnikami podatku dochodowego. Od dnia 01.04.2011 tworzą podatkową grupę kapitałową.

W roku 2010 efektywna stawka podatku dochodowego wyniosła 27%. Przyczyną takiego stanu rzeczy były:

- poziom zysku brutto – niski zysk spowodował, iż koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodu (m.in. PFRON, niedobory inwentaryzacyjne), pomimo iż poziomem nie odbiegały od kosztów z innych okresów, stanowiły dużą wartość w stosunku do kwoty zysku brutto.
- rozwiązanie części aktywów na odroczony podatek dochodowy w związku ze stwierdzeniem braku możliwości uzyskania w przyszłości korzyści w postaci obniżenia podatku dochodowego.

11. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ

	Za okres	Za okres
	01.01.2011 - 31.12.2011	01.01.2010 - 31.12.2010
Zysk netto danego roku dla celów wyliczenia zysku na jedną akcję	20 067	4 827
Wyłączenie zysku (straty) na działalności zaniechanej	(518)	297
Zysk netto z działalności kontynuowanej dla celów wyliczenia zysku na jedną akcję	19 549	5 124
Średnia ważona liczba akcji dla potrzeb wyliczenia wartości zysku na jedną akcję	81 208 110	41 760 000
Zysk na jedną akcję zwykłą w złotych	0,25	0,12
Zysk z działalności kontynuowanej na jedną akcję zwykłą w złotych	0,24	0,12
Zysk (strata) z działalności zaniechanej na jedną akcję zwykłą w złotych	0,01	(0,01)

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku lub straty, który przypada na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej, przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu.

W Grupie nie występują okoliczności, które powodowałyby efekt rozwodnienia zysku.

Średnia ważona liczba akcji zwykłych za rok 2011

Liczba dni dla poszczególnych stanów akcji	Liczba akcji	Średnia ważona liczba akcji zwykłych
101	41 760 000	11 555 507
264	96 300 000	69 652 603
365		81 208 110

12. DYWIDENDY

Na mocy uchwał Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Polskiej Grupy Odlewniczej SA z dnia 08.03.2011 w miesiącu marcu 2011 roku dokonano następujących wypłat:

Tytuł	Kwota	Liczba akcji uprawnionych do dywidendy	Kwota wypłaty przypadająca na 1 akcję
Dywidendy z zysku za rok obrotowy 2010	51 289	41 760 000	1,23 zł
Wypłaty z kapitału zapasowego Spółki	15 403	41 760 000	0,37 zł
Razem	66 692	41 760 000	1,60 zł

Zarząd jednostki dominującej będzie wnioskował o przeznaczenie zysku za rok 2011 na poczet kapitału zapasowego Spółki.

13. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

Wartości niematerialne	Stan na 31.12.2011	Stan na 31.12.2010
Wartość brutto	7 218	7 100
Umorzenie	(5 506)	(4 810)
Wartości niematerialne	1 712	2 290

	Licencje	
	razem	w tym: oprogramowanie komputerowe
Wartość brutto		
Stan na 1 stycznia 2011r.	7 100	4 777
Nabycie	118	118
Stan na 31 grudnia 2011r.	7 218	4 895
Umorzenie i utrata wartości		
Stan na 1 stycznia 2011r.	(4 810)	(2 527)
Amortyzacja	(696)	(687)
Stan na 31 grudnia 2011r.	(5 506)	(3 214)
Wartość netto	1 712	1 681

	Licencje	
	razem	w tym: oprogramowanie komputerowe
Wartość brutto		
Stan na 1 stycznia 2010r.	7 116	4 753
Nabycie	29	29
Sprzedaż	(45)	(6)
Stan na 31 grudnia 2010r.	7 100	4 776
Umorzenie i utrata wartości		
Stan na 1 stycznia 2010r.	(4 167)	(1 881)
Amortyzacja	(665)	(651)
Sprzedaż	22	6
Stan na 31 grudnia 2010r.	(4 810)	(2 526)
Wartość netto	2 290	2 250

Amortyzacja wartości niematerialnych została ujęta w koszt własny sprzedaży.

Najistotniejszą pozycją wartości niematerialnych jest oprogramowanie – zintegrowany system zarządzania oraz system kadrowo-płacowy. Ich wartość netto wg stanu na 31.12.2011 wyniosła 1.554 tys. zł (odpowiednio na dzień 31.12.2010 – 2.089 tys. zł). Pozostały okres amortyzacji wynosi 35 miesięcy.

14. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

	Stan na 31.12.2011	Stan na 31.12.2010
Wartość brutto	184 675	183 826
Umorzenie	(46 603)	(39 213)
Odpisy aktualizujące	(2 277)	(2 449)
Wartość netto	135 795	142 164
Środki trwale w budowie	2 228	325
Rzeczowe aktywa trwałe	138 023	142 489

Struktura własnościowa

	Stan na 31.12.2011	Stan na 31.12.2010
Własne:		
-użytkowane	134 642	140 444
- w budowie	2 228	325
Używane na podstawie umowy leasingu finansowego	1 153	1 720
Razem	138 023	142 489

	Grunty (prawo użytkowa- nia wieczystego gruntu)	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe razem
Wartość brutto						
Stan na 1 stycznia 2011r.	11 677	84 661	81 523	2 850	3 114	183 825
Zakupy		116	4 477	176	519	5 288
Sprzedaż			(1 231)			(1 231)
Likwidacje			(191)	(121)	(13)	(325)
Przekwalifikowanie do kategorii nieruchomości inwestycyjne	(2 667)	(215)				(2 882)
Stan na 31 grudnia 2011r.	9 010	84 562	84 578	2 905	3 620	184 675
Umorzenie						
Stan na 1 stycznia 2011r.		(11 315)	(25 513)	(785)	(1 600)	(39 213)
Amortyzacja		(2 140)	(5 066)	(577)	(367)	(8 150)
Sprzedaż			82	47	5	134
Likwidacje			609			609
Przekwalifikowanie do kategorii nieruchomości inwestycyjne		17				17
Stan na 31 grudnia 2011r.	0	(13 438)	(29 888)	(1 315)	(1 962)	(46 603)
Utrata wartości						
Stan na 1 stycznia 2011r.		(547)	(1 612)	(285)	(5)	(2 449)
Rozwiązanie odpisów		7	116	47	2	172
Stan na 31 grudnia 2011r.		-540	-1 496	-238	-3	-2 277
Wartość netto	9 010	70 584	53 194	1 352	1 655	135 795

	Grunty (prawo użytkowa- nia wieczystego gruntu)	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe razem
Wartość brutto						
Stan na 1 stycznia 2010r.	12 654	96 310	89 993	1 880	3 082	203 919
Zakupy		791	1 739	992	145	3 667
Sprzedaż	(977)	(10 968)	(9 298)	(14)	(104)	(21 361)
Likwidacje		(1 472)	(910)	(7)	(10)	(2 399)
Stan na 31 grudnia 2010r.	11 677	84 661	81 524	2 851	3 113	183 826
Umorzenie						
Stan na 1 stycznia 2010r.		(10 755)	(24 598)	(547)	(1 309)	(37 209)
Amortyzacja		(2 211)	(5 018)	(249)	(348)	(7 826)
Sprzedaż		1 617	4 179	7	56	5 859
Likwidacje		154	260	5	6	425
Amortyzacja dot. działalności zaniechanej		(120)	(337)		(5)	(462)
Stan na 31 grudnia 2010r.	0	(11 315)	(25 514)	(784)	(1 600)	(39 213)
Utrata wartości						
Stan na 1 stycznia 2010r.			(2 152)	(108)	(6)	(2 266)
Utworzenie odpisu		(614)	(380)	(178)		(1 172)
Rozwiązanie odpisów		67	920		2	989
Stan na 31 grudnia 2010r.		(547)	(1 612)	(286)	(4)	(2 449)
Wartość netto	11 677	72 799	54 398	1 781	1 509	142 164

W roku 2011 rozwiązano odpisy aktualizacyjne na kwotę 172 tys. zł. Stanowi to równowartość zmniejszenia wartości z tytułu umorzenia środków trwałych, które pomimo stwierdzenia utraty wartości nadal były użytkowane. Rozwiązane odpisy zarachowane zostały do pozostałych przychodów operacyjnych.

W roku 2010 odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości utworzone w odniesieniu do składników rzeczowych aktywów trwałych wyniosły 1.172 tys. zł. Odpisy te wynikały z większego niż zakładano zużycia. Odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości uwzględniono w pozycjach pozostałych kosztów operacyjnych w rachunku zysków i strat.

Zabezpieczenia ustanowione na rzeczowych aktywach trwałych

Na aktywach trwałych Odlewni Żeliwa Śrem SA o wartości 70.466 tys. zł (71.561 tys. zł wg stanu na 31.12.2010) ustanowione zostały zabezpieczenia w postaci hipoteki kaucyjnej na nieruchomościach oraz zastawu rejestrowego na maszynach i urządzeniach, na rzecz Nordea Bank Polska SA z tytułu umowy o udzielenie kredytu w rachunku bieżącym.
Wg stanu na dzień 31.12.2011 oraz 31.12.2010 kredyt nie był wykorzystany.

Na aktywach trwałych Pioma-Odlewnia Sp. z o.o. o wartości 6.009 tys. zł ustanowione zostało w roku 2011 zabezpieczenie w postaci zastawu rejestrowego na maszynach i urządzeniach, na rzecz Nordea Bank Polska SA z tytułu umowy o udzielenie kredytu w rachunku bieżącym.

Wg stanu na dzień 31.12.2011 kredyt nie był wykorzystany

Koszt wytworzenia rzeczowych aktywów trwałych na własne potrzeby w roku 2011r.

Nie dotyczy

Poniesione w ostatnim roku i planowane na następny rok nakłady na rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne

Rodzaj wydatków	Wartość nakładów poniesionych w 2011 r.	
	ogółem	w tym na ochronę środowiska
Budynki i budowle	588	
Urządzenia techniczne i maszyny	5 908	1 362
Środki transportu	176	
Inne środki trwałe	519	
Wartości niematerialne	118	
Razem	7 309	1 362

Przewidywana wartość nakładów w roku 2012

Rodzaj wydatków	Wartość nakładów planowanych na rok 2012 r.	
	ogółem	w tym na ochronę środowiska
Budynki i budowle	50	
Urządzenia techniczne i maszyny	12 085	1 600
Środki transportu	500	
Inne środki trwałe	2 550	
Razem	15 185	1 600

Dodatkowe ujawnienia

Grupa nie posiada tymczasowo niewykorzystanych środków trwałych;

Wartość bilansowa brutto całkowicie umorzonych środków trwałych, które nadal znajdują się w użyciu wynosi 2.238 tys. zł

Wartość bilansowa środków trwałych wycofanych z użycia i nie sklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży zgodnie z MSSF wynosi 0 zł.

Na dzień 31.12.2011 zobowiązania umowne Grupy z tytułu zakupu rzeczowych aktywów trwałych wynosiły 745 tys. zł.

15. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

W roku 2011 Odlewnia Żeliwa Śrem SA dokonała przeklasyfikowania do kategorii nieruchomości inwestycyjne środków trwałych nie wykorzystywanych obecnie przy produkcji, które są traktowane jako źródło przychodów z czynszów lub są utrzymywane ze względu na spodziewanych przyrost ich wartości.

	Stan na 31.12.2011	Stan na 31.12.2010
Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych ogółem	7 769	
w tym:		
Prawo użytkowania wieczystego gruntów	7 494	
Budynki	275	

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych na dzień 31 grudnia 2011 roku została obliczona na podstawie wyceny przeprowadzonej na ten dzień przez rzeczoznawcę majątkowego. Wyceny nieruchomości inwestycyjnych, przeprowadzonej zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Wyceny, dokonano poprzez odniesienie do rynkowych cen transakcyjnych dotyczących podobnych nieruchomości. Koszty utrzymania nieruchomości inwestycyjnych w roku 2011 wyniosły 193 tys. zł

16. JEDNOSTKI ZALEŻNE

Nazwa jednostki	Siedziba	Charakter powiązania	procent posiadanego kapitału zakładowego	udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu
Odlewnia Żeliwa Śrem SA	Śrem , ul. Staszica 1	Jednostka zależna powiązana bezpośrednio	100,00%	100,00%
Pioma-Odlewnia Sp. z o.o.	Piotrków Trybunalski, ul. R. Dmowskiego 38	Jednostka zależna powiązana bezpośrednio	100,00%	100,00%

Zabezpieczenia: zastaw rejestrowy na wszystkich akcjach Odlewni Żeliwa Śrem SA ustanowiony na rzecz Nordea Bank Polska SA stanowiący zabezpieczenie kredytu inwestycyjnego FKI-PLN-ZOKK1-07-000044

Wartość zobowiązań podlegających zabezpieczeniu		Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie	
Stan na 31.12.2011	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2011	Stan na 31.12.2010
26 520	42 680	103 500	103 500

17. NALEŻNOŚCI DŁUGOTERMIONOWE

NALEŻNOŚCI DŁUGOTERMINOWE	Stan na 31.12.2011	Stan na 31.12.2010
Kaucja stanowiąca zabezpieczenie kredytu w Nordea Bank Polska		500

18. ZAPASY

Wartość zapasów po uwzględnieniu odpisów aktualizujących wynosi:

ZAPASY	Stan na 31.12.2011	Stan na 31.12.2010
Materialy	15 611	12 663
Półprodukty i produkty w toku	10 575	6 827
Produkty gotowe	6 930	4 755
Towary	465	104
Zapasy razem	33 581	24 349

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość zapasów	Rok 2011	Rok 2010
Stan na początek okresu	1 469	1 078
Utworzenie odpisu	570	600
Wykorzystanie odpisu	(414)	
Rozwiązanie odpisu	(329)	(209)
Stan na koniec okresu	1 296	1 469

Koszty zapasów ujęte w kosztach bieżącego okresu obrachunkowego, zarówno dla działalności kontynuowanej, jak i zaniechanej, wyniosły 145.572 tys. zł (99.052 tys. zł za rok 2010), a dla działalności kontynuowanej 142.350 tys. zł (90.772 tys. zł za rok 2010).

Koszty odpisów aktualizujących zapasy w kwocie 570 tys. zł (600 tys. zł za rok 2010) oraz odwrócenie odpisów aktualizujących w kwocie 329 tys. zł (209 tys. zł w roku 2010) ujęte zostały w pozostałych kosztach/przychodach operacyjnych. Odpisy odwrócono w związku ze zużyciem lub sprzedażą zapasów.

Zakłada się, iż odzyskanie zapasów nastąpi w okresie krótszym niż 12 miesięcy.

Zabezpieczenia ustanowione na zapasach

Na całości zapasów Odlewni Żeliwa Śrem SA o wartości 24.963 tys. zł oraz zapasach o wartości 4 mln zł Piomy-Odlewni Sp. z o.o. ustanowiony jest zastaw rejestrowy na rzecz Nordea Bank Polska SA z tytułu umów o udzielenie kredytów w rachunku bieżącym. Wg stanu na dzień 31.12.2011 kredyty nie były wykorzystane.

19. NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	Stan na 31.12.2011	Stan na 31.12.2010
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	4 688	2 409
Należności z tytułu dostaw i usług od pozostałych jednostek	31 588	21 961
Pozostałe należności	680	85
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, razem	36 956	24 455
Odpisy aktualizujące wartość należności	1 411	1 383
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności brutto	38 367	25 838

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	Stan na 31.12.2011	Stan na 31.12.2010
Należności niewymagalne, płatne:	27 672	18 880
Do 1 miesiąca	21 375	16 279
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	5 797	2 601
Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	500	
Należności przeterminowane:	10 695	6 958
Do 1 miesiąca	8 217	5 241
1 - 3 miesięcy	1 212	463
3 - 6 miesięcy	244	10
6 - 12 miesięcy	166	28
powyżej 1 roku	856	1 216
Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności - brutto	38 367	25 838
Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności	(1 411)	(1 383)
Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności netto	36 956	24 455

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności krótkoterminowe	Rok 2011	Rok 2010
Stan na początek okresu	1 430	2 488
Utworzenie odpisu na należności przeterminowane i zagrożone nieściągalnością	411	197
Wycena należności w walutach na dzień bilansowy	90	27
Wykorzystanie odpisów	(374)	(50)
Rozwiązanie odpisów - kwoty odzyskane w ciągu roku	(82)	(1 232)
Stan na koniec okresu	1 475	1 430
w tym:		
odpisy aktualizujące należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	1 411	1 383
odpisy aktualizujące należności z tytułu podatków	64	47

20. POZOSTAŁE KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE

Pozostałe aktywa finansowe	Stan na 31.12.2011	Stan na 31.12.2010
Obligacje		18 945
Pożyczki udzielone podmiotom powiązanym		
Wycena FX		359
Pozostałe aktywa finansowe	0	19 304

Na dzień 31.12.2010 roku Odlewnia Żeliwa Śrem SA posiadała obligacje wartości 18.945 tys. zł wyemitowane przez Centrozap SA. Wykup obligacji w roku 2011 nastąpił głównie poprzez potrącenie należności z tytułu obligacji ze zobowiązaniami w stosunku do Centrozap S.A. z tytułu dostaw energii elektrycznej na rzecz Spółki oraz innych spółek wchodzących w skład grupy kapitałowej TDJ SA. Ponadto na dzień 31.12.2010 w ramach pozostałych aktywów finansowych figurowała wycena transakcji zabezpieczających kursy walut typu „forward” na łączną kwotę 12.489 tys. euro zawarte w Nordea Bank Polska S.A..

Wycena wartości godziwej została oparta na wycenach aktywnego rynku, innego niż notowania giełdowe. Została dokonana przez bank z którym zawarto transakcję. Wartość godziwa kształtuje się na poziomie II hierarchii wyceny wartości godziwej zgodnie z MSSF 7.

21. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Stan na 31.12.2011	Stan na 31.12.2010
Kasa	15	22
Rachunki bankowe	10 456	4 454
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	10 471	4 476

Składają się na nie środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych oraz w kasach Spółek wchodzących w skład grupy. W związku z powyższym wartość księgowa tych aktywów odpowiada ich wartości godziwej.

22. KRÓTKOTERMINOWE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE

Pozostałe aktywa krótkoterminowe	Stan na 31.12.2011	Stan na 31.12.2010
Energia elektryczna dotycząca przyszłych okresów	200	161
Ubezpieczenia	74	57
Serwis oprogramowania	56	177
Prowizje od kredytów		31
Pozostałe	22	27
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	352	453

23. KREDYTY I POŻYCZKI**ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK NA DZIEŃ 31.12.2011**

Kredyty bankowe/Pożyczki	Siedziba	Kwota pobrania	Termin spłaty	kwota pozostała do spłaty	Warunki oprocentowania	Zabezpieczenia
NORDEA Bank Polska SA	Gdynia	75 000	30-06-2012	26 520	WIBOR 1M+ marża	- pełnomocnictwo do rachunku bieżącego kredytobiorcy, - zastaw rejestrowy na akcjach OŻ Śrem SA - poręczenie Pioma Odlewnia Sp. z o.o. - kucja 500 tys. zł

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK NA DZIEŃ 31.12.2010

Kredyty bankowe/Pożyczki	Siedziba	Kwota pobrania	Termin spłaty	kwota pozostała do spłaty	Warunki oprocentowania	Zabezpieczenia
NORDEA Bank Polska SA	Gdynia	75 000	31-12-2011	16 160	WIBOR 1M+ marża	- pełnomocnictwo do rachunku bieżącego kredytobiorcy, - zastaw rejestrowy na akcjach OŻ Śrem SA - poręczenie Pioma Odlewnia Sp. z o.o. - kucja 500 tys. zł

ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK NA DZIEŃ 31.12.2010

Kredyty bankowe/Pożyczki	Siedziba	Kwota pobrania	Termin spłaty	kwota pozostała do spłaty	Warunki oprocentowania	Zabezpieczenia
NORDEA Bank Polska SA	Gdynia	75 000	30-06-2012	26 520	WIBOR 1M+ marża	- pełnomocnictwo do rachunku bieżącego kredytobiorcy, - zastaw rejestrowy na akcjach OŻ Śrem SA - poręczenie Pioma Odlewnia Sp. z o.o. - kucja 500 tys. zł
Wycena kredytów				-77		
Razem				26 443		

Powyższe zobowiązania dotyczą spółki Polska Grupa Odlewnicza SA

Odlewnia Żeliwa Śrem SA

Spółka ma udzielony kredyt w rachunku bieżącym w kwocie 30 mln zł w Nordea Bank Polska SA. Według stanu na 31.12.2011 oraz 31.12.2010 nie był on wykorzystany.

Pioma Odlewnia Spółka z o.o.

Spółka od roku 2011 ma udzielony kredyt w rachunku bieżącym w kwocie 7 mln zł w Nordea Bank Polska SA. Według stanu na 31.12.2011 nie był on wykorzystany.

24. PODATEK ODROZCZONY**Zmiana stanu aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego**

Zmiana stanu aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Rok 2011	Rok 2010
Stan na początek okresu		
Odnoszone na wynik finansowy		
Rezerwy na świadczenia na rzecz pracowników	1 197	1 205
Niewypłacone wynagrodzenia	190	241
Odpisy aktualizujące majątek niefinansowy	823	1 087
Odpisy aktualizujący majątek finansowy	39	39
Rezerwa na naprawy gwarancyjne	401	296
Rezerwa na likwidację środków trwałych	10	268
Niezrealizowane różnice kursowe	99	67
Wycena instrumentów finansowych		
Korekty konsolidacyjne (niezrealizowane marże)	19	47
Pozostałe	558	849
Razem	3 336	4 099
Zmian stanu		
Odnoszone na wynik finansowy		
Rezerwy na świadczenia na rzecz pracowników	163	(8)
Niewypłacone wynagrodzenia	43	(51)
Odpisy aktualizujące majątek niefinansowy	(67)	(264)
Odpisy aktualizujący majątek finansowy	(39)	0
Rezerwa na naprawy gwarancyjne	(180)	105
Rezerwa na likwidację środków trwałych	(10)	(258)
Niezrealizowane różnice kursowe	73	32
Wycena instrumentów finansowych	949	0
Korekty konsolidacyjne (niezrealizowane marże)	(16)	(28)
Pozostałe	(219)	(291)
Razem	697	(763)
Stan na koniec okresu		
Odnoszone na wynik finansowy		
Rezerwy na świadczenia na rzecz pracowników	1 360	1 197
Niewypłacone wynagrodzenia	233	190
Odpisy aktualizujące majątek niefinansowy	756	823
Odpisy aktualizujący majątek finansowy		39
Rezerwa na naprawy gwarancyjne	221	401
Rezerwa na likwidację środków trwałych		10
Niezrealizowane różnice kursowe	172	99
Wycena instrumentów finansowych	949	
Korekty konsolidacyjne (niezrealizowane marże)	3	19
Pozostałe	339	558
Razem	4 033	3 336

Zmiana stanu rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Zmiana stanu rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Rok 2011	Rok 2010
Stan na początek okresu		
Odnoszone na wynik finansowy		
Różnica pomiędzy wartością bilansową i podatkową rzeczowych aktywów trwałych	24 546	28 377
Pozostałe	534	400
Razem	25 080	28 777
Zmian stanu		
Odnoszone na wynik finansowy		
Różnica pomiędzy wartością bilansową i podatkową rzeczowych aktywów trwałych	330	(3 831)
Pozostałe	(471)	134
Razem	(141)	(3 697)
Stan na koniec okresu		
Odnoszone na wynik finansowy		
Różnica pomiędzy wartością bilansową i podatkową rzeczowych aktywów trwałych	24 876	24 546
Pozostałe	63	534
Razem	24 939	25 080

25. ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE

Długoterminowe zobowiązania finansowe	Stan na 31.12.2011	Stan na 31.12.2010
Zobowiązania z tytułu leasingu	19	541

26. ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE

Zobowiązania krótkoterminowe	Stan na 31.12.2011	Stan na 31.12.2010
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek powiązanych	992	820
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek pozostałych	17 193	19 509
Otrzymane zaliczki	111	50
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	2 201	1 917
Zobowiązania pozostałe	187	859
Zobowiązania krótkoterminowe, razem	20 684	23 155

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług ogółem na dzień 31 grudnia 2011 roku wynosiły 18.185 tys. zł (20.329 tys. zł na koniec roku 2010). Średni termin zapłaty za zakup surowców, materiałów i usług wynosi 30 dni. Spółka posiada zasady zarządzania ryzykiem finansowym zapewniające regulowanie zobowiązań w wyznaczonym terminie

Pozostałe zobowiązania finansowe	Stan na 31.12.2011	Stan na 31.12.2010
Zobowiązania z tytułu dywidendy wobec jednostek powiązanych		
Zobowiązania z tytułu leasingu	541	551
Wycena instrumentów finansowych	4 997	
Pozostałe zobowiązania finansowe, razem	5 538	551

Zobowiązania finansowe na dzień 31.12.2011 obejmują zobowiązania z tytułu leasingu oraz ujemną wycenę instrumentów finansowych. Odlewnia Żeliwa Śrem SA posiadała transakcje zabezpieczające kursy walut typu forward na łączną kwotę 14 mln Euro

Waluta bazowa	Nazwa banku	Nr kontraktu	Dzień zakończenia transakcji	Kwota w walucie bazowej	Kwota w PLN	Wycena	Zysk/strata
EUR	Nordea BP	FX1104200022	2012-02-10	1 000	4 022	4 433	-411
EUR	Nordea BP	FX1105500085	2012-02-24	500	2 035	2 219	-184
EUR	Nordea BP	FX1106300043	2012-03-02	1 000	4 071	4 442	-371
EUR	Nordea BP	FX1115000213	2012-03-15	500	2 020	2 223	-203
EUR	Nordea BP	FX1107600039	2012-03-16	500	2 086	2 224	-138
EUR	Nordea BP	FX1114700118	2012-04-17	500	2 029	2 230	-201
EUR	Nordea BP	FX1114300476	2012-04-30	500	2 019	2 231	-212
EUR	Nordea BP	FX1114500246	2012-04-30	500	2 021	2 232	-211
EUR	Nordea BP	FX1114300474	2012-05-23	1 000	4 044	4 470	-426
EUR	Nordea BP	FX1122800083	2012-06-29	1 000	4 214	4 483	-269
EUR	Nordea BP	FX1119300209	2012-07-11	1 000	4 120	4 484	-364
EUR	Nordea BP	FX1122300041	2012-08-09	1 000	4 259	4 497	-238
EUR	Nordea BP	FX1033000267	2012-09-17	500	2 040	2 251	-211
EUR	Nordea BP	FX1032900275	2012-10-01	1 000	4 060	4 506	-446
EUR	Nordea BP	FX1105500277	2012-10-15	500	2 026	2 254	-228
EUR	Nordea BP	FX1107400280	2012-10-15	500	2 056	2 256	-200
EUR	Nordea BP	FX1107600284	2012-10-15	500	2 076	2 256	-180
EUR	Nordea BP	FX1104600287	2012-11-19	1 000	4 010	4 514	-504
EUR	Nordea BP	FX1104600049	2012-01-17	1 000	4 011	4 425	-414
Razem EUR				14 000	57 219	62 630	-5 411
PLN	Nordea BP	FX1033000259	2012-01-17	4 011	1 000	-4 424	414
Ogółem				18 011	58 219	58 206	-4 997

Grupa Kapitałowa nie posiada zobowiązań wobec budżetu państwa lub jednostek samorządu terytorialnego z tytułu prawa własności budynków i budowli

Zdaniem zarządu jednostki dominującej wartość księgowa zobowiązań finansowych jest zbliżona do ich wartości godziwej.

27. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO

Spółki tworzące grupę kapitałową zawarły umowy leasingu finansowego urządzeń produkcyjnych oraz samochodów. Umowy zostały zawarte na okres od 2 do 5 lat.

Wartość bieżąca rat leasingowych	Stan na 31.12.2011	Stan na 31.12.2010
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, wymagalne w ciągu:		
jednego roku	623	1 297
dwóch do pięciu lat	603	694
Pomniejszone o przyszłe odsetki:	20	603
	(62)	(205)
Wartość bieżąca przyszłych zobowiązań	561	1 092
Zobowiązania wymagalne w ciągu 12 miesięcy	541	551
Zobowiązania wymagalne w okresie po 12 miesiącach	20	541

Zdaniem zarządu wartość księgowa zobowiązań z tytułu leasingu jest zbliżona do ich wartości godziwej.

28. REZERWY

Długoterminowe rezerwy na świadczenia pracownicze	Rok 2011	Rok 2010
Stan na początek okresu	4 663	4 736
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	4 132	4 240
Rezerwa na świadczenia emerytalne	531	496
Zwiększenia	1 095	142
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	924	107
Rezerwa na świadczenia emerytalne	171	35
Wykorzystanie	692	0
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	596	
Rezerwa na świadczenia emerytalne	96	
Rozwiązanie	17	215
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	17	214
Rezerwa na świadczenia emerytalne		1
Stan na koniec okresu	5 049	4 663
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	4 443	4 133
Rezerwa na świadczenia emerytalne	606	530

Krótkoterminowe rezerwy na świadczenia pracownicze	Rok 2011	Rok 2010
Stan na początek okresu	1 458	929
Rezerwa na świadczenia emerytalne	46	43
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	663	694
Rezerwa na urlopy	749	192
Zwiększenia	994	669
Rezerwa na świadczenia emerytalne	58	7
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	640	52
Rezerwa na urlopy	296	610
Wykorzystanie	794	67
Rezerwa na świadczenia emerytalne	54	4
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	626	10
Rezerwa na urlopy	114	53
Rozwiązanie	0	73
Rezerwa na świadczenia emerytalne	0	
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	0	73
Rezerwa na urlopy	0	
Stan na koniec okresu	1 658	1 458
Rezerwa na świadczenia emerytalne	50	46
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	677	663
Rezerwa na urlopy	931	749

Rezerwy na świadczenia pracownicze obejmują szacunki:

- przyszłych odpraw emerytalno-rentowych oraz jubileuszy określone metodami aktuarialnymi. Zostały oszacowane przy zastosowaniu założeń omówionych w punkcie 2.7.
- powstałe na dzień 31.12.2011 r. prawa do urlopów.

Okres w którym nastąpi wypływ korzyści ekonomicznych - jest zgodny z podziałem rezerw na długo i krótkoterminowe

Krótkoterminowe rezerwy pozostałe	Rok 2011	Rok 2010
Stan na początek okresu	4 563	8 343
Rezerwa na reklamacje	2 112	1 556
Rezerwa na przyszłe koszty	2 381	6 719
Rezerwa na niezafakturowane koszty	70	68
Zwiększenia	1 817	2 548
Rezerwa na reklamacje	907	770
Rezerwa na przyszłe koszty	888	1 467
Rezerwa na niezafakturowane koszty	22	311
Wykorzystanie	751	2 255
Rezerwa na reklamacje	259	136
Rezerwa na przyszłe koszty	409	1 810
Rezerwa na niezafakturowane koszty	83	309
Rozwiązanie	1 636	4 073
Rezerwa na reklamacje	1 087	78
Rezerwa na przyszłe koszty	549	3 995
Rezerwa na niezafakturowane koszty		
Stan na koniec okresu	3 993	4 563
Rezerwa na reklamacje	1 673	2 112
Rezerwa na przyszłe koszty	2 311	2 381
Rezerwa na niezafakturowane koszty	9	70

Rezerwa na reklamacje – stanowi bieżącą wartość najlepszych szacunków zarządu dotyczących przyszłych wpływów korzyści ekonomicznych wymaganych przy likwidacji wad wyprodukowanych w okresie sprawozdawczym odlewów oraz pokrywaniu kontrahentom kosztów obróbki odlewów w których stwierdzono wady. Szacunków dokonano na podstawie trendów historycznych, wartości faktyczne mogą się różnić z uwagi na możliwość zastosowania innych surowców, zmiany cen materiałów i usług itp.

Rezerwa na przyszłe koszty - stanowi bieżącą wartość najlepszych szacunków zarządu dotyczących między innymi:

- rezerwa na ryzyko procesowe 576 tys. zł – odpowiada opłacie podwyższonej za korzystanie ze środowiska w zakresie poboru wód oraz odprowadzania ścieków bez ważnego pozwolenia wodnoprawnego. Opłata została wymierzona Odlewni Żeliwa Śrem SA decyzją Urzędu Marszałkowskiego. Zdaniem Spółki jest ona bezzasadna. Spółka wniosła odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Poznaniu.
- poczynionych uzgodnień odnośnie przyznania premii dla kontrahenta za zrealizowanie w roku 2011 określonego poziomu obrotów (221 tys. zł) - szacunek odpowiada kwocie zadeklarowanej premii, która będzie wypłacona w roku 2012.
- przysługującego pracownikom świadczenia z tytułu Karty Hutnika 646 tys. zł oraz premii 448 tys. zł – szacunek odpowiada udziałowi wynagrodzeń już wypłaconych w podstawie naliczenia świadczenia.

29. KAPITAŁ PODSTAWOWY

KAPITAŁ ZAKŁADOWY (STRUKTURA)

Seria	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji w szt.	Wartość serii wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	zwykłe na okaziciela	brak	brak	41 760 000	41 760	gotówka, aport	12.05.2008	12.05.2008
B	zwykłe na okaziciela	brak	brak	54 540 000	54 540	gotówka	11.04.2011	01.01.2012
Liczba akcji razem				96 300 000				
Kapitał zakładowy, razem					96 300			
Wartość nominalna jednej akcji				= 1 zł				

	Stan na 31.12.2011	Stan na 31.12.2010
Liczba akcji w szt.	96 300 000	41 760 000

Dla powyższego kapitału brak ograniczeń co do wypłaty dywidend oraz zwrotu kapitału.

Uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki Polska Grupa Odlewnicza SA z dnia 09.03.2011 r. dokonano podwyższenia kapitału zakładowego Spółki w drodze emisji 54.540.000 akcji zwykłych na okaziciela serii B o wartości nominalnej po 1 zł każda. Cena emisyjna akcji wyniosła 1,22 zł. Wszystkie akcje zostały objęte przez Fabrykę Maszyn Famur SA. W wyniku tej operacji Famur SA stała się posiadaczem 96.300.000 akcji stanowiących 100% kapitału zakładowego.

W dniu 11 lipca 2011 r. Zarząd Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych podjął uchwałę o przyznaniu spółce Polska Grupa Odlewnicza S.A. statusu uczestnika KDPW w typie Emitent. We wrześniu w wyniku wypłaty dywidendy niepieniężnej przez Famur S.A. spółka została wydzielona z Grupy Kapitałowej Famur.

19 września 2011 r. Spółka złożyła wniosek o dopuszczenie akcji Spółki do obrotu na rynku równoległym GPW, który to wniosek został pozytywnie rozpatrzony przez Zarząd Giełdy w dniu 28 września 2011 r.

Na podstawie uchwały Zarządu Giełdy z dnia 5 października 2011 r. akcje Spółki zostały wprowadzone do obrotu giełdowego na rynku równoległym z dniem 10 października 2011 r.

Akcjonariusze o znaczącym udziale

Posiadacz akcji	Liczba akcji	Udział w kapitale zakładowym (%)
TDJ S.A. (podmiot kontrolowany przez Pana Tomasza Domogałę)	64 521 000	67,00%
Tomasz Domogała	5 473 371	5,68%
AVIVA OFE	5 210 315	5,41%
ING OFE	6 291 029	6,53%

Na dzień 31.12.2011 Pan Tomasz Domogała posiadał bezpośrednio i pośrednio 72,68% udziału w kapitale

30. KAPITAŁ ZAPASOWY

	Rok 2011	Rok 2010
Stan na początek okresu	29 323	14 606
Podział zysku za rok poprzedni		14 717
Użycie kapitału zapasowego	(15 403)	
Wydanie akcji powyżej wartości nominalnej	11 716	
Stan na koniec okresu	25 636	29 323

31. ZYSKI ZATRZYMANE

	Rok 2011	Rok 2010
Stan na początek okresu	49 839	46 861
Zysk za rok bieżący	20 067	4 827
Podział zysku za rok poprzedni	(51 289)	(14 717)
Nabycie akcji spółki zależnej		12 867
Przeszacowanie aktywów do wartości godziwej	3 972	
Stan na koniec okresu	22 589	49 839

32. INSTRUMENTY FINANSOWE**Kategorie instrumentów finansowych**

Stan na 31 grudnia 2011	Wartość godziwa	Wartość księgowa	Kategorie instrumentów finansowych (wartość księgowa)					
			Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę	Pożyczki i należności finansowe	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	36 956	36 956			36 956			
Środki pieniężne	10 471	10 471				10 471		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(20 684)	(20 684)					(20 684)	
Zobowiązania finansowe	(5 557)	(5 557)					(560)	(4 997)
Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	(26 520)	(26 520)					(26 520)	
	(5 334)	(5 334)			36 956	10 471	(47 764)	(4 997)

Stan na 31 grudnia 2010	Wartość godziwa	Wartość księgowa	Kategorie instrumentów finansowych (wartość księgowa)					
			Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę	Pożyczki i należności finansowe	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	24 455	24 455			24 455			
Pozostałe należności finansowe	500	500			500			
Pozostałe aktywa finansowe	19 304	19 304	18 945	359				
Środki pieniężne	4 476	4 476				4 476		
Kredyty i pożyczki	(42 603)	(42 603)					(42 603)	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(23 155)	(23 155)					(23 155)	
Pozostałe zobowiązania finansowe	(1 092)	(1 092)					(1 092)	
	(18 115)	(18 115)	18 945	359	24 955	4 476	(66 850)	0

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w zysku lub stracie w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Stan na 31 grudnia 2011	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę	Pożyczki i należności finansowe	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę
Odsetki ujęte w przychodach finansowych	871		157	207		
Odsetki ujęte w kosztach finansowych					(2 421)	
Zyski z tytułu różnic kursowych ujęte w przychodach finansowych			(3 243)	4 729	(356)	
Przychody z tytułu realizacji instrumentów pochodnych ujęte w przychodach finansowych		540				
Straty z tytułu realizacji instrumentów pochodnych ujęte w kosztach finansowych						(26)
Koszty z tytułu wyceny instrumentów pochodnych ujęte w kosztach finansowych						(5 297)
Utworzone rezerwy na zobowiązania odsetkowe ujęte w kosztach finansowych					(32)	
Wycena kredytu długoterminowego ujęta w przychodach finansowych					(70)	
Prowizje od kredytów ujęte w kosztach finansowych					(293)	
Utworzenie odpisów aktualizujących ujęte w pozostałych kosztach operacyjnych			(411)			
Odwrócenie odpisów aktualizujących ujęte w pozostałych przychodach operacyjnych			47			
Ogólny zysk/strata	871	540	(3 450)	4 936	(3 172)	(5 323)

Stan na 31 grudnia 2010	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę	Pożyczki i należności finansowe	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę
Odsetki ujęte w przychodach finansowych	540			206		
Odsetki ujęte w kosztach finansowych					(2 408)	
Straty z tytułu różnic kursowych ujęte w kosztach finansowych			(3 415)	2 948	(35)	
Rozwiązanie odpisu aktualizującego należności odsetkowe ujęte w przychodach finansowych			130			
Przychody z tytułu realizacji instrumentów pochodnych ujęte w przychodach finansowych		2 562				
Koszty z tytułu realizacji instrumentów pochodnych ujęte w kosztach finansowych					(38)	
Koszty z wyceny realizacji instrumentów pochodnych ujęte w kosztach finansowych		(815)				
Prowizje od kredytów ujęte w kosztach finansowych					(174)	
Wycena kredytu długoterminowego ujęta w przychodach finansowych					29	
Utworzenie odpisów aktualizujących ujęte w pozostałych kosztach operacyjnych			(118)			
Odwrócenie odpisów aktualizujących ujęte w pozostałych przychodach operacyjnych			1 232			
Ogólny zysk/strata	540	1 747	(2 171)	3 154	(2 626)	0

33. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KAPITAŁOWYM

Celem zarządzania ryzykiem kapitałowym jest zapewnienie kontynuowania działalności w takiej formie i zakresie, aby możliwe było zapewnienie zwrotu z inwestycji akcjonariuszom, zapewnienie korzyści dla innych zainteresowanych stron, a także utrzymanie optymalnej struktury kapitału w celu obniżenia jego kosztu.

Aby utrzymać lub skorygować strukturę kapitału Spółka może zmienić kwotę dywidendy do wypłacenia akcjonariuszom, emitować nowe akcje, zwiększać zadłużenie lub sprzedawać aktywa w celu obniżenia zadłużenia.

Grupa monitoruje kapitał przy pomocy wskaźnika zadłużenia. Wskaźnik ten oblicza się jako stosunek zadłużenia netto do łącznej wartości kapitału. Zadłużenie netto oblicza się jako sumę zobowiązań (obejmujących kredyty, pożyczki, zobowiązania handlowe i pozostałe) pomniejszoną o środki pieniężne i ich ekwiwalenty. Łączną wartość kapitału oblicza się jako kapitał własny wykazany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej plus zadłużenie netto

Wskaźniki zadłużenia	Stan na 31.12.2011	Stan na 31.12.2010
Zobowiązania ogółem	56 327	70 143
- Środki pieniężne	-10 471	-4 476
Zadłużenie netto	45 856	65 667
Kapitał własny ogółem	144 525	120 922
Kapitał ogółem	190 381	186 589
Wskaźnik zadłużenia	24%	35%

34. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Działalność prowadzona przez Grupę naraża ją na wiele rodzajów ryzyka finansowego.

Głównymi ryzykami finansowymi na które narażona jest Grupa są:

- ryzyko rynkowe (ryzyko walutowe, stopy procentowej, ryzyko cenowe)
- ryzyko kredytowe
- ryzyko płynności

Celem zarządzania ryzykiem finansowym jest jego ograniczenie oraz zabezpieczenie się przed jego skutkami, poprzez identyfikację i eliminację potencjalnych zdarzeń w obszarze finansów mogących zagrozić realizacji celów organizacji.

Ryzyko rynkowe**Ryzyko walutowe**

Grupa narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu sprzedaży eksportowej realizowanej w walucie obcej (głównie Euro), co powoduje powstanie ekspozycji walutowej oraz niepewność, co do wartości przyszłych przepływów pieniężnych. Podejmuje się więc działania mające na celu minimalizację ryzyka walutowego poprzez wykorzystanie mechanizmów zabezpieczenia naturalnego oraz stosując m.in. finansowe instrumenty pochodne – kontrakty forward. W polityce Grupy są również stosowane takie narzędzia jak: system przedpłat, skracanie terminów płatności oraz klauzule dotyczące możliwości zmiany cen w przypadku zmian cenowych surowców wywołanych kursem walutowym. Wrażliwość aktywów na zmianę kursu walutowego jest kompensowana poprzez wycenę kredytowych zobowiązań walutowych.

Wartość bilansowa aktywów i zobowiązań w walutach obcych na dzień bilansowy przedstawia się następująco:

	Stan na 31.12.2011	Stan na 31.12.2010
Należności		
EUR - kwota w walucie	4 689	3 174
EUR - kwota w przeliczeniu na PLN	20 289	12 163
pozostałe waluty - kwota w przeliczeniu na PLN	1 499	1 149
Razem należności w walutach obcych	21 788	13 312
Środki pieniężne		
EUR - kwota w walucie	940	456
EUR - kwota w przeliczeniu na PLN	4 057	1 748
pozostałe waluty - kwota w przeliczeniu na PLN	49	70
Razem pieniężne w walutach obcych	4 106	1 818
Ogółem aktywa w walutach obcych	25 894	15 130
Zobowiązania		
EUR - kwota w walucie	572	384
EUR - kwota w przeliczeniu na PLN	2 634	1 553
pozostałe waluty - kwota w przeliczeniu na PLN	0	54
Razem zobowiązania w walutach obcych	2 634	1 607

Wrażliwość na ryzyko walutowe

Grupa jest narażona przede wszystkim na ryzyko związane z walutą EUR

Stopień wrażliwości na 10-proc. wzrost i spadek kursu wymiany PLN na waluty obce przedstawiony jest w poniższej tabeli. Analiza wrażliwości obejmuje wyłącznie nierozliczone pozycje pieniężne denominowane w walutach obcych i koryguje przewalutowanie na koniec okresu obrotowego o 10-proc. zmianę kursów. Wartość dodatnia w poniższej tabeli wskazuje wzrost zysku, a wartość ujemna jego spadek towarzyszący zmianie kursu wymiany PLN na waluty obce o 10%.

Pozycja w sprawozdaniu finansowym wg stanu na 31.12.2011	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko	EUR/PLN wynik finansowy		Inne waluty wynik finansowy	
			Kurs EUR/PLN +10%	Kurs EUR/PLN -10%	Kurs inne/PLN +10%	Kurs inne/PLN -10%
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	36 956	21 788	2 029	(2 029)	150	(150)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	10 471	4 106	406	(406)	5	(5)
Pozostałe aktywa finansowe	0					
Zobowiązania finansowe	(5 557)	(4 997)	(500)	500		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(20 684)	(2 634)	(263)	263		
Kredyty i pożyczki	(26 520)	0				
Razem zwiększenie / (zmniejszenie)	(5 334)	18 263	1 672	(1 672)	154	(154)

Pozycja w sprawozdaniu finansowym wg stanu na 31.12.2010	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko	EUR/PLN wynik finansowy		Inne waluty wynik finansowy	
			Kurs EUR/PLN +10%	Kurs EUR/PLN -10%	Kurs inne/PLN +10%	Kurs inne/PLN -10%
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	24 455	13 312	1 216	(1 216)	115	(115)
Pozostałe należności finansowe		0				
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4 476	1 818	175	(64)	7	(7)
Pozostałe aktywa finansowe	20 239	359	36	(36)		
Zobowiązania finansowe	(1 092)	0				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(23 155)	(1 607)	(155)	155	(6)	6
Kredyty i pożyczki	(42 603)	0				
Razem zwiększenie / (zmniejszenie)	(17 680)	13 882	1 272	(1 161)	116	(116)

Wrażliwość Grupy na ryzyko walutowe wzrosła w roku 2011 w związku ze wzrostem należności z tytułu dostaw i usług w EUR, będącego następstwem wzrostu sprzedaży.

Ryzyko stopy procentowej

Grupa jest narażona w związku z finansowaniem działalności poprzez kredyt bankowy. W związku z tym Spółka na bieżąco monitoruje decyzje Rady Polityki Pieniężnej oraz negocjuje warunki na których udzielone są kredyty i pożyczki.

Pozycja narażona na ryzyko wg stanu na 31.12.2011	wartość pozycji	Zmiana stopy procentowej wpływ na wynik	
		+1%	-1%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	10 471	105	(105)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	36 956	370	(370)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(20 684)	(207)	207
Kredyty i pożyczki	(26 520)	(265)	265
Pozostałe zobowiązania finansowe	(5 557)	(56)	56
Razem	(5 334)	(53)	53

Pozycja narażona na ryzyko wg stanu na 31.12.2010	wartość pozycji	Zmiana stopy procentowej wpływ na wynik	
		+1%	-1%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4 476	45	(45)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	24 955	250	(250)
Pozostałe aktywa finansowe	359	4	(4)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(23 155)	(232)	232
Kredyty i pożyczki	(42 603)	(426)	426
Pozostałe zobowiązania finansowe	(1 092)	(11)	11
Razem	(37 060)	(371)	371

Ryzyko cenowe

Grupa jest narażona na ryzyko cenowe, które wynika z aktualnej koniunktury w branżach będących największymi odbiorcami jej wyrobów: samochodowej, górniczej, maszynowej i stoczniowej. Procedury i polityka w zakresie ofertowania, negocjacji i ustalania cen produktów zapewnia optymalne wykorzystanie przewagi konkurencyjnej Grupy. Wysoka energo- i materiałochłonność Grupy sprawia, że jest ona narażona na wysokie ryzyko zmian cen energii i materiałów wsadowych (głównie złomu i surowek). Grupa posiada zdywersyfikowane źródła zaopatrzenia w materiały do produkcji i świadczenia usług kooperacyjnych oraz dąży do minimalizowania ryzyka poprzez zagwarantowanie w umowach z dostawcami możliwości negocjacji cen

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe oznacza, że kontrahent nie dopełni zobowiązań umownych (w wyniku niewypłacalności kontrahenta, częściowej spłaty należności lub znaczącego opóźnienia w zapłacie należności) w związku z czym Grupa poniesie straty finansowe. Dla ograniczenia tego ryzyka ogranicza się koncentrację sprzedaży stosując dywersyfikację klientów pod względem geograficznym i branżowym oraz ubezpiecza należności w renomowanej firmie ubezpieczeniowej. Na bieżąco oceniana jest zdolność kredytowa kontrahentów na podstawie kondycji należności. A na należności w stosunku do których nastąpiła utrata wartości tworzy się odpisy aktualizujące.

Struktura wiekowa należności finansowych wg stanu na 31.12.2011	Wartość nominalna należności	Należności nieprzeterminowane, które nie utraciły wartości	Należności przeterminowane od 0-180 dni, które nie utraciły wartości
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	36 956	27 672	9 284
Pozostałe należności finansowe			
Razem	36 956	27 672	9 284

Struktura wiekowa należności finansowych wg stanu na 31.12.2010	Wartość nominalna należności	Należności nieprzeterminowane, które nie utraciły wartości	Należności przeterminowane od 0-180 dni, które nie utraciły wartości
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	24 955	19 380	5 575
Razem	24 955	19 380	5 575

Ryzyko utraty płynności

Grupa zarządza ryzykiem płynności utrzymując stale odpowiednią wielkość dostępnych środków finansowych będących gotówką zgromadzoną na rachunkach bankowych i/lub przyznanymi wolnymi liniami kredytowymi jak również stale monitorując prognozowane i rzeczywiste przepływy pieniężne. Dzięki zapewnieniu dywersyfikacji źródeł i metod finansowania (instrumentów kredytowych) oraz wykorzystania kredytów kupieckich udzielonych przez dostawców Grupa ma zagwarantowany wysoki poziom bezpieczeństwa płynnościowego.

Stan na 31 grudnia 2011	Terminy wymagalności od końca okresu sprawozdawczego	
	do 1 roku	od 1 do 2 lat
Zobowiązania finansowe		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	20 684	
Kredyty i pożyczki	26 520	
Pozostałe zobowiązania finansowe	5 538	19
Razem	52 742	19

Stan na 31 grudnia 2010	Terminy wymagalności od końca okresu sprawozdawczego	
	do 1 roku	od 1 do 2 lat
Zobowiązania finansowe		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	23 155	
Kredyty i pożyczki	16 160	26 443
Pozostałe zobowiązania finansowe	551	541
Razem	39 866	26 984

35. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

	Sprzedaż dóbr	Sprzedaż usług	Zakup dóbr	Zakup usług	Przychody finansowe	Pozostałe przychody operacyjne	Koszty finansowe	Pozostałe koszty operacyjne	Zobowiązania	Należności	Inwestycje krótkoterminowe
	za okres 01.01.2011 do 31.12.2011								stan na 31.12.2011		
Jednostka dominująca	69	53	0	415	0	0	0	0	58	0	0
TDJ SA	69	53		415	0				58		
 Pozostałe jednostki powiązane	 28 309	 878	 727	 10 509	 163	 7	 0	 70	 934	 4 688	 0
FAMUR SA	4 301	77		454	6			70	32	536	
FMG PIOMA S.A.	5 604	313	392	9 707		5			797	519	
FAZOS S.A.	3 686	32	171	7					88	1 605	
NOWOMAG S.A.	11 011	183	20	2						1 635	
PMG S.A.		34									
Zamet Budowa Maszyn SA	513	1	15						1		
Zamet Industry SA	242	49	83	338		2			16	5	
REMAG S.A.	2 608	33	25							270	
Famur Institute Sp. z o.o.		126									
ZMG Glinik Sp. z o.o.	344	2	21	1						118	
TDJ Finance Sp. z o.o.		28									
Towarzystwo Leasingowe K4 TDJ											
FINANCE Sp. z o.o. S.K.A					157						
Razem	28 378	931	727	10 924	163	7	0	70	992	4 688	0

	Sprzedaż dóbr	Sprzedaż usług	Zakup dóbr	Zakup usług	Przychody finansowe	Pozostałe przychody operacyjne	Koszty finansowe	Pozostałe koszty operacyjne	Zobowiązania	Należności	Inwestycje krótkoterminowe
	za okres 01.01.2010 do 31.12.2010								stan na 31.12.2010		
Jednostki dominujące	4 004	446	0	470	0	7	0	232	46	494	0
TDJ SA	144	11								22	
FAMUR SA	3 860	435		470		7		232	46	472	
Pozostałe jednostki powiązane	11 058	616	861	8 915	0	6	0	6	774	1 915	0
FMG PIOMA S.A.	4 508	369	534	8 181					708	523	
FAZOS S.A.	2 750	35								844	
NOWOMAG S.A.	2 705	54		4						313	
PMG S.A.		14									
Zamet Budowa Maszyn SA	127	16	4							75	
Zamet Industry SA	968	92	323	730					66	160	
PCTG Sp. z o.o. (Famur Institute Sp. z o.o.)		36				6		6			
Razem	15 062	1 062	861	9 385	0	13	0	238	820	2 409	0

a) transakcje handlowe

Transakcje handlowe dokonywane w ramach bieżącej działalności gospodarczej prowadzonej przez poszczególne Spółki należące do Grupy Kapitałowej - w opinii zarządu jednostki dominującej - były oparte na cenach rynkowych i były transakcjami typowymi i rutynowymi.

b) pożyczki

Spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej w okresie sprawozdawczym zawarły umowy o udzielenie trzech pożyczek dla Towarzystwa Leasingowego K4 TDJ FINANCE Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A. na łączną kwotę 8 mln zł. Oprocentowanie pożyczek na poziomie WIBOR 1M + marża nie odbiegało od warunków rynkowych. Pożyczki zostały spłacone w roku 2011.

c) inne

Spółki wchodzące w skład Grupy nie udzielały i nie otrzymywały w roku 2011 żadnych nowych gwarancji oraz poręczeń od jednostek powiązanych. Spółki nie uczestniczyły we wspólnych przedsięwzięciach nie podlegających konsolidacji.

36. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO RACHUNKU PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Zmiana stanu należności	
Stan na 01 stycznia 2011	
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	24 955
Należności z tytułu podatków	5 124
-Należności z tytułu podatku dochodowego	(625)
-Należności inwestycyjne	(81)
- Inne należności	(27)
Razem	29 346
Stan na 31 grudnia 2011	
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	36 956
Należności z tytułu podatków	3 585
-Należności z tytułu podatku dochodowego	(192)
Razem	40 349
Zmiana stanu należności	(11 003)

Zmiana stanu zobowiązań	
Stan na 01 stycznia 2011	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	23 155
Zobowiązania z tytułu podatków	3 293
Przekwalifikowanie zobowiązań	(80)
Zobowiązania inwestycyjne	(41)
Razem	26 327
Stan na 31 grudnia 2011	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	20 684
Zobowiązania z tytułu podatków	3 566
Zobowiązania inwestycyjne	(291)
Zobowiązania zaliczone na poczet zapłaty za aktywa finansowe	12 417
Razem	36 376
Zmiana stanu zobowiązań	10 049

37. PROGRAMY ŚWIADCZEŃ EMERYTALNYCH**Programy określonych składek**

Pracownicy spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej są objęci państwowym programem świadczeń emerytalnych realizowanym przez władze. Jednostka ma obowiązek przekazywania określonego procentu kosztów płac na fundusz emerytalny celem pokrycia kosztów tych świadczeń. Jedynym zobowiązaniem Grupy w odniesieniu do programu świadczeń emerytalnych jest obowiązek odprowadzania określonych składek.

Oprócz powyższych, Odlewnia Żeliwa Śrem realizuje Pracowniczy Program Emerytalny zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o pracowniczych programach emerytalnych. Program finansowany jest przez Odlewnię, opłacającą za swoich pracowników tzw. składkę podstawową. Wysokość stawki podstawowej wynosi 25 zł miesięcznie. Niezależnie od wpłat wnoszonych przez Odlewnię, każdy pracownik ma możliwość zdeklarowania wpłat własnych tzw. – składki dodatkowej.

Programy określonych świadczeń

Pracownicy spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej mają prawo do określonych świadczeń z tytułu odpraw emerytalnych, a w niektórych spółkach również do nagród jubileuszowych. Płatności dotyczące odpraw emerytalnych kształtują się na poziomie jedynymiesięcznego ostatniego wynagrodzenia przed osiągnięciem wieku emerytalnego. Nagrody jubileuszowe wypłacane są według zasad określonych w regulacjach płacowych poszczególnych Spółek.

38. WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW ZARZĄDU I ORGANÓW NADZORU

	Imię i Nazwisko	Wynagrodzenie netto wypłacone	Wynagrodzenie netto wypłacone
		przez Spółkę	przez podmioty zależne
Zarząd	Mirosław Bendzera*	139	433
	Renata Mokryńska**	5	
Rada Nadzorcza	Jacek Domogała	75	
	Tomasz Domagała****	139	
	Beata Zawiszowska	10	20
	Waldemar Łaski***	3	
	Czesław Kisiel****	14	
	Magdalena Jackowicz-Korczyńska****	5	

* - od dnia 9 marca 2011 r. w związku z powołaniem na stanowisko Prezesa Zarządu

** - do dnia 8 marca 2011 r. w związku z upływem kadencji Prezesa Zarządu

*** - do dnia 13 kwietnia 2011 r. w związku z odwołaniem z Rady Nadzorczej przez Walne Zgromadzenie

**** - od 13 kwietnia 2011 r. w związku z powołaniem do Rady Nadzorczej przez Walne Zgromadzenie

Osoby zarządzające i nadzorujące nie otrzymują innych świadczeń poza krótkoterminowymi świadczeniami pracowniczymi.

39. NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

W Grupie występuje – podlegające wyłączeniu konsolidacyjnemu - wzajemne zobowiązanie i należność warunkowa z tytułu poręczenia kredytu przez spółkę Pioma Odlewnia Spółka z o.o. dla Polskiej Grupy Odlewniczej SA, o którym mowa w punkcie 23.

40. INFORMACJE O UMOWACH ZAWARTYCH Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Spółka w dniu 13 lipca 2011 r. zawarła z Deloitte Audit Sp. z o.o. umowę o przeprowadzenie badania sprawozdania finansowego jednostkowego i skonsolidowanego sporządzonego za okres od 01.01.2011 do 31.12.2011 oraz o dokonanie przeglądu śródrocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego za okres od 01.01.2011 do 30.06.2011.

Wysokość netto wynagrodzenia podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych (2011r.):

- za badanie jednostkowego i skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego za 2011 r. kwota należna: 33 tys. zł,
- za przegląd jednostkowego i skonsolidowanego śródrocznego sprawozdania finansowego za 2011 r. kwota należna: 15 tys. zł,

41. ZDARZENIA PO DACIE BILANSU

Nie wystąpiły.

.....
Prezes Zarządu - Mirosław Bendzera

Osoba odpowiedzialna za prowadzenie ksiąg

.....
Główny Księgowy - Renata Mokryńska

Katowice, 30 marca 2012